

Esihistoriallisen osaston

KIINTEIDEN MUINAISJÄÄNNÖSTEN
INVENTOINTILUETTELO

Alahärmä

~~Kahakylä~~

Pitäjä

Etelä-Pohjanmaa

Maakunta

Työn suorittaja: Ari Siiriäinen

Aika: ~~30.6.~~ 24.5. - 3.6, 13.6. - 16.6.
1967

Os. KANSALLISMUSEO, HELSINKI

Puh. 444 801

N:o 1

Muinaisjäännöksen laji: röykkiö Yleiskartta: 2312 05 C 2

Lukumäärä: 2 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä Valokuvia: II: 9-10

Talo (tila, palsta): Isotalo 376 et. sista 15.00 B

Omistaja ja osoite: Kurtaa Isotalo (kuolleet,
tila jaonn), Veltti, Isotalo

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Nourbacken

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: Morssemmäki, loiva N-sinne

Muinaisjännöksen kuvaus: A. Pitkät röykkiö, isokk. kivistä n. 9 x 2 m (alk. s:ssä 22.00-52.00). S-päästä syvään kaivettu. B. Pitkät röykkiö, isokk. kivistä ed:n N-päästä n. 8-10 m. N. 8 x 2 m (alk. s:ssä 21.00-51.00)

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 2

Muinaisjännöksen laji: *roykkiö* Yleiskartta: 2312 05 C 1

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Vuorskoski* Valokuvia: IV: 5-6 st.

Talo (tila, palsta): 10¹³ sista 18.00

Omistaja ja osoite:

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjännöksen paikallinen nimi: *Katiska*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: *Matalan kivihiokkaisen kallio-*
maän laella sekametsässä polun
vierellä, sen itäpuolella, loivasti koit-
löseen viettävällä rinneellä.

Muinaisjäännöksen kuvaus: Pilleul, 12 x 3 m,
matala (abs. s:sa 20,00-50,00). Jäo
siirtolohkare S-päässä. Rakenteen
malleo koolleisista kivistä. N-päässä
muuta kivä hieman isompi lohkare.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): Pilleen pituutta
kerkeä kaivokettu.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 3

4-5

Muinaisjäännöksen laji: rökkiö

Yleiskartta: 2312 05 D

Lukumäärä: 2

Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä

Valokuvia: A II: 11-12 st.

Talo (tila, palsta): A Ekola
B Ylinen

S:sta 48.30

Omistaja ja osoite:

B III: 3-4 st.

A Antti J. Ekola 2⁴⁵

Vallti Ekola

S:sta 02.00

B Matti Ylinen 2⁵²

Vallti Ylisuomäki

C III: 1-2 st.

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

S:sta 48.00

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Ylisuomäki

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: A. Koulukkoisen mäen N-muässä laivalla N-rinteellä

B SW-rinteellä (laivalla) harvasta sekametsästä

C Iho mäen ulottuvan lieman katkeileva lohkeajono (aita?) suunnassa N-S.

52.00 - 22.00

Muinaisjäännöksen kuvaus: A ϕ n. 6 m, maantas.
Reunakivet, kivilajien poljet.
B ϕ n. 7 m, maantas
Reunakiviä, keske. läjä (ϕ n. 1 m)
pienempää kiviä.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Heimon kair.
B. Hyyä

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 4

Muinaisjäännöksen laji:

röykkiö

Yleiskartta:

2312 08 A 4

Lukumäärä:

2

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Vuoskoski

Valokuvia:

A III: 7-8 st.

Talo (tila, palsta):

s:sta 18.00

Omistaja ja osoite:

B III: 9-10 st.

s:sta 16.50

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Matalia kalliopaljastumia, harvoin hakattu männiköt.
Röykkiöt pieneen kallion reu-
nalla (N- ja E-reun.)

Muinaisjäännöksen kuvaus: A Kallion ^{N-}reunalla
kiviä, pienenä täjää (Ø n. 1,5 x
0,5 m). Matala

B edellä n. 15-20 m si. aan 15.30.
Ison lohkean NW-kupeella. (Ø n.
1 m), matala.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A ollut mald.
suurempi, jostakin kiviä ympärillä

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 5 KM 14148

Muinaisjäännöksen laji: kivies. lp Yleiskartta: 2312 05 D 3

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä Valokuvia: I: 8 siitä 08.00

Talo (tila, palsta): Ylisen 2¹⁵

Omistaja ja osoite: Tapio Ekola, Valtti Ylisenmäki

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Ylisenmäki

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: Korkean moreenimäen etelä-
rinne, tiekkaita moreenia.

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset:

Intoläyly, reikäkivi
KM 14148

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

KM 7990

N:o 6

Muinaisjäännöksen laji: kivies. lp. Yleiskartta: 2312 08 A 7.

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä Valokuvia: I:5-6 pan.
5:sta 03.00-53.00Talo (tila, palsta): Yli-Tyni 9¹⁰

Omistaja ja osoite: Antti Tyni, Voetti

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Lohjolukhta

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: Slava, loivasti N:een
(Hyllyluomaan) viettävää peltoa.
Savi-hienumaata

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: *eläinjäännös, KM 7990*

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

N:o

7

KM 7817

Muu laisjäännöksen laji:

kivies. lp.

Yleiskartta:

2312 08 A 2

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Yylä:

Heikkilä

Valokuvia:

VI: 4 kpl 44.00

Talo (tila, palsta):

Kerki-Tyni 97

Omistaja ja osoite:

Hannes ja Sulo Tyni,
Välkä

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muu laisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

toivasti tunteen (kapuan-
jokeen) niellävää peltoa, savi-
hienumaata

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: .....

Kvartsiittimaleaukasilin,
KM 7817

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

KM 16108

N:o

8

Muinaisjäännöksen laji:

jäljennös ep.

Yleiskartta:

2312 08 C 1

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Heikkilä

Valokuvia:

I: 3-4 kuv.

Talo (tila, palsta):

Tahkokyötö 13²⁸

S:ista 07.00-17.00

Omistaja ja osoite:

Erikki Halme,

Vollti Perkiönmäki

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Tarhaista peltoa, savikkoa

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: *Keräilykunnallisen raen*

jäljien kantaan, KM 16108

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

N:o

9

KM 12834

Muinaisjäännöksen laji:

kivies. lp.

Yleiskartta:

2312 08 A 5

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Fylä:

Vuokoski

Valokuvia:

I:7 sista 03.00

Talo (tila, palsta):

Syijämäki 2³¹

Omistaja ja osoite:

työm. Sarne Syijänen,
Vältti'

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Sinimäki (Kolik-
koimäki)

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Loivasti länteen (kapteen-
jokeen) laskevan savikko-
pellon.

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: *Sotakirveen puolikas,
KM 12834; löyd. Aarestu n. 20-30
cm syvältä*

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

N:o 10

Muinaisjäännöksen laji: *roylekiö* Yleiskartta: 2312 05 D 2

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Heikkilä* Valokuvia: I: 9-10 st.

Talo (tila, palsta): 243 S:sta 47.00

Omistaja ja osoite: *Jouko Jalvika, Voetti'
Ekola*

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Tieranera*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: *NNW-SSE -suuntainen mo-
reenihaianne, laen N-lehti. Nuor-
ta männikköä tiheästi.*

Muinaisjäännöksen kuvaus: 14x12 m, matala.
Välillä isoja lohkeista

Kunto (tutkittava tai entistettävä): Hieman sieltä
täältä vaiveskelusta

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17457

N:o 11

Muinaisjäännöksen laji: rökkiö Yleiskartta: 2312 05 B 2

Lukumäärä: 3

Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä

Valokuvia: A II: 1-2 st.

Talo (tila, palsta): 1¹⁰

Sista 37.00

Omistaja ja osoite: Osmo Karhunen,

B I: 11-12 st.

Vallti Ekola

Sista 31.00

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Järvinen

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Laakeita kallioita, harvoin
 mäntymetsää. A läh. kalliion
 S-reunaa. B laakeassa kalliomaas-
 toon omalla myrkyttämällä.
 C matkallaan nekkeluassa.

5 Muinaisjäännöksen kuvaus: A. 21 x 5 m, matala
(alv. s:kon 15.80 - 45.80).

B. A:sta n. 60 m N.
φ n. 5 m, matala.

C. B:stä n. 100 m NE.
pöytä (n. 10 x 2 m), jalovien
katkaisema. Täysin saumaloit-
nut.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Useasta koh-
dasta hajoitettu ja kallioon asti
kaivettu. Kivistä rakennettu viereen
kojia ja lieviä.

Tutkittu ja löydökset: A. Keskellä olevan kuo-
pan pohjalla oli ollut krs hiekka,
josta löytyi joitakin kvartseja

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17458

N:o 12

Muinaisjäännöksen laji: rk. asp. Yleiskartta: 2312 05 Δ 1
 Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja: 1 (Karkaus)
 Kylä: Fleikkilä Valokuvia: II: 5-8 par.
 Talo (tila, palsta): Karkaus 19 sista 13.00.-33.00.
 Omistaja ja osoite: op. Fero Karkaus,
 Velli, Ekola
 Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Karkaus
 Paikan määrittely: ks. piirrettyä karttaluon-
 nosta

Maastokuvaus: Löivästi N:een (Lajuan-
 jokeen) terävimmästä laskevan
 peltoa; lpi:lla maaperä hielleä.
 Joen tornä lpin kolidilla lypin
 jyrkkä.

S-puolisen taraisen moreeni-
 kentän vähäisillä kohoumilla (4kpl)
 laakeita pinaunmia (bedaujoh-
 jin, kuolleenjään luoppia?)

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: Kvarssi-iskolohia, asber-
tikeramiikkaa (muult. sär 2);
savikliininkiä

Aikaisemmat havainnot: Sotia suuren op. Kar-
kaus löyt. keramiikkaa, joka
kuvausten perust. sär 2-astian
koisteltua reunaa.

Perimätiedot: .....

N:o

13

Muinaisjäännökseen laji:

röykkiö

Yleiskartta:

2312 05 B 1

Lukumäärä:

3

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Heikkilä / Japuan
mut.

Valokuvia:

A III:11-12

Talo (tila, palsta):

st. s:sta 52,00

Omistaja ja osoite:

B IV:1-2

st. s:sta 50,00

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

C IV:3-4

st. s:sta 48,00

Muinaisjäännökseen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Louhikkoisen drumlin-mai-
sema, jona moreenien välit soistu-
neet. Sekametsää.

A-B omalla louhikotoukallaan,
sen N-menässä, C pieneä louhikotou-
kkaan S-osassa.

Muinaisjäännöksen kuvaus: A $\varnothing$ 10 m, korke.

m. 1 m. B pituus 10x4 m, matala
(abs. S:sta 28.00 - 58.00). sij. n. 20 m

A:sta S:aan 06.00. C. pituus

9x2 m, matala (abs. S:sta 00.00 - 30.00),

B:stä n. 120 m S:aan 11.00. Kunnear-

nalin päässä iso matala lohikasa (ol-
lystyssä oleva päätylaatta, myt kalli-
kunnut).

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Keskeltä kuo-

pralla. B S-päässä pieni kuoppa

C 2:sta kohdasta vähän kaiveskelta.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

~~Palaut. Pöytäkirja koululle!~~

17454

N:o

14

Muinaisjäännöksen laji:

kivier. lp.

Yleiskartta:

2312 07 06

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Härnä

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Tienvien 13⁷²

Omistaja ja osoite:

Aivi Ahola, Härnä

Pesola

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Kiitakuoman varrelta,
n. 10 m törmästä.

Maastokuvaus:

Laakeaa, loivasti luomaan
laskerua peltoaukeaa.

133
Muinaisjäännöksen kuvaus: *Maaperä hiestä.*

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset: *Talteen, vaatu Perolan
kontulta. Löyt. Sivi Ahola -50 -
luvulla ojan laivauksessa n. 20-30
cm syvältä hiemusta.*

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17456

N:o 15

Muinaisjäännöksen laji: *kiirik.-opp.* Yleiskartta: 2312 07 C 1Lukumäärä: ∞ Piirrettyjä karttoja: *Roponen*Fylä: *Härämä / Hakola II¹⁵* Valokuvia: _____Talo (tila, palsta): *Saiunpää / Kangas II¹⁶*Omistaja ja osoite: *Lempi Koivisto (Perämäen perik.) / Reimo Pääjärvi*Vuokraaja (hoitaja) ja os.: *Härämä, Perola / Härämä, Pesola*Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Roponen*

Paikan määrittely: _____

Maastokuvaus: *Tarainta kangasta ja loivaa peltoaukkoa, maasto laskee N-lp:n kohdalla länteen, talon luona etelään.*

Muinaisjäännöksen kuvaus: keramiikka, kvartsi,
piitä, liivisiveitä, hiiltä. Maaperä
hiekkaa, ei räj. kullt.kersita

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 16

Muinaisjäännöksen laji: *löylyk.*

Yleiskartta: 2312 07C 5

Lukumäärä: 1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Flärmä*

Valokuvia: *II: 7-8 st.*
Sista 03.00

Talo (tila, palsta):

Omistaja ja osoite:

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely: *Roposen vievän tien N-
puolella*

Maastokuvaus:

*loiva moreenimäki,
loiva S-rinne*

Muinaisjäännöksen kuvaus: *Röykkiön polija.
Ø 6 m. Vain reunakivet ja joita-
kin keskuskiviä jäljellä*

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17455

Pessolan ktk.

N:o

17

Muinaisjäännöksen laji:

kivik. asp.

Yleiskartta:

2312 07 C 2

Lukumäärä:

Piirrettyjä karttoja:

Yylä:

Hakola

Valokuvia:

IV: 10-11 parin

Talo (tila, palsta):

Rajamäki 11³⁶

s:sta 06.00-55.00

Omistaja ja osoite:

Avo Rajamäki, Hämmä

Pessola

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Haarionmäki

Paikan määrittely:

Kvarttia, reikäkivi talon

takaa maunikkauksesta

Maastokuvaus:

Melko korkealla moreeni-
mäki, sen laella asp, hieman
lounais-sin kella

Muinaisjännöksen kuvaus:

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset: kvartsi pellosta, samoin
aik. löyf. iskekiivi (3).

Aikaisemmat havainnot: Samaa peltota rei-
käkiivi (säl. Perolan lähellä).

Perimätiedot:

N:o 18

Muinaisjäännöksen laji: röykkiö Yleiskartta: 7312 07 C 4

Lukumäärä: 2 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Hukola Valokuvia: A IV:12 sisältä 00.00

Talo (tila, palsta): 11¹⁷ B IV:11-2 st. sisältä 33.00

Omistaja ja osoite: Nikolai Kari, Kauhava

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Järvikallio

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: Kaakenta kalliomaasta,
tasaisella kalliolla, korkeimman
alueen NNE-puolella (A), ja N-
puolella (B) samalla tasanteella.
Lavaa mäntymäisiä, hiekkunto

Muinaisjäännöksen kuvaus:

A: $\varnothing$ 8 m. matala.
Keskustaan ollut soihers kalliota
päällä. B: Asta m. 150 m WSW. $\varnothing$ 10 m.
Korok m. 0,5 m.

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

A: Huono, kivet
heitetty, keskus rajatettu.
B: hyvä, keskeltä
kuopalla, ei kiit. kalliota asti
kaijettu

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17451

19 Perolan lkh.

N:o

Muinaisjäännöksen laji:

kiviä. arv.

Yleiskartta:

2312 07 Δ 1

Lukumäärä:

1

Pürrettyjä karttoja:

Kylä:

Härmä

Valokuvia:

VI:1 taltan lp

5:sta 43.00

VI:2-3 kv. lp st

5:sta 12.00

Talo (tila, palsta):

Häntymäki 10³²/

Omistaja ja osoite:

10²

Aapo Alakunnari, Härmä Perola/

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Riutakoupi

Paikan määrittely:

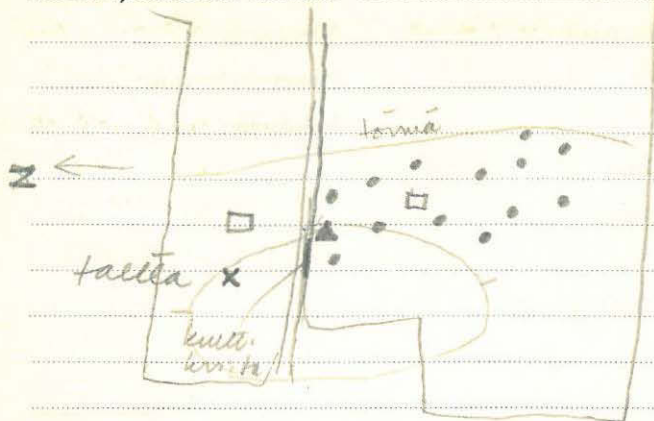
Kuon tullaan viljelystieta
metristä pelloille on taltan Per. lkh.
lp vasemmalla olevasta ladosta n. 20 m
W; tien oikeassa penkassa hiilipit. kullu.
krista ja oikealla olevalla pellolla kv.

Maastokuvaus:

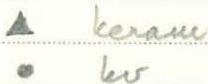
Metristä itään loivasti
laskevaa peltosa, jonne n. 80 m
metränrajasta (tien kohdalla) loiva
ja matala, mutta selvä abraasis-
törmä. Maaperä törmän yläpuolella
hienoa hiekkaa, alap. hiesna. löy-
det törmän päältä. Kork. n. 55
m ymp.

Riitalampi

Muinajäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: kerami, kv, luuta, hiltä.
Varen sarka kääntämätön; ei voinut
tehdä havaintoja

Aikaisemmat havainnot: sallia Pes. kk.

Perimätiedot: .....

N:o 20

Muinaisjäännöksen laji: *taivalkiö* Yleiskartta: 2312 07 D 2

Lukumäärä: 7 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Flämsä* Valokuvia: A I:3-4 st. 6.24.00

Talo (tila, palsta): B :5-6 37.00

Omistaja ja osoite: C :7-8 45.00

D :9-10 07.00

Vuokraaja (hoitaja) ja os.: E

F :11-12 72.00

G

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Korkiauväki*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: *Korkea loutilainen moreeni-
mäki; mäntymetsää, jossa nielottu
koina.*

Muinaisjäänöksen kuvaus: A. ϕ 6 m, matala;

iso, matala lohkeava siluuna. B A:sta
20 m s:aan 01.00. ϕ 6 m, k. 0,5 m. Iso lohkeava
pystypäättymä S-reunalla. Ylledistää 2 m
leveä matala lohkeava C:hen. C B:sta
8 m s:aan 48.00. ϕ 6 m, k. 0,5 m. D C:sta
6 m s:aan 07.00. ϕ 6 m, k. 0,5 m. E "jätin-
kirkon vieressä, sen NW-puol. ϕ 5 m, matala.
F jätinkirkosta 2 m. 15 m s:aan 48.00. ϕ 5 m.
G Malid. v F:sta n. 10 m s:aan 48.50. ϕ 6 m,
mal. Isojen lohkeav.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Kerkeä kiveä.

Valinnat

B - " -

C - " -

D - " -

E - " -

F - " -

G - " -

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

1. Huipulla isoista lohkeavista kiviläpistä pyöreä, epäsilevä kivi,
 ϕ n. 16 m (jätinkirkko)

2. Toimen malid jätinkirkko
ed:sta n. 40 m NW, Pitk. n. 16 x 10 m

Perimätiedot: (alus s:ra 21.00-51.00).

Maalla on muitakin lohkeavuuksia,
joiden joukossa voi olla muinaiskautoja.
Edellä on luokiteltu vain varmat.

Härman mus.

N:o

21

Muinaisjäännöksen laji:

kivies, lp.

Yleiskartta:

2312 08 A

3

Lukumäärä:

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Heikkilä

Valokuvia:

VI: 5-6 kpl
5: sta 15,00-
1: sta 28,00

Talo (tila, palsta):

Ooleeri

Omistaja ja osoite:

Etelä Valkeinen,

Vollin Työ

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Ooleerimäki

Paikan määrittely:

Servokautta nauttan takana

rahaannuon (yli tammittava),

siijojä 2 kpl, tontin raka

(v. 1803), 1/2 skill. G.A.

Maastokuvaus:

lehtiköinen moreeni-
mäki, rinne jyrkä,

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: .....

Aikaisemmat havainnot: *Ristinmäen ~~#~~ Härman*

Museoon

Perimätiedot: .....

N:o 22

Muinaisjäännöksen laji: *rautaleiö* Yleiskartta: 2312 04 A 3

Lukumäärä: 4 (6?) Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Ranta* Valokuvia: A IX: 9-10 st. rista

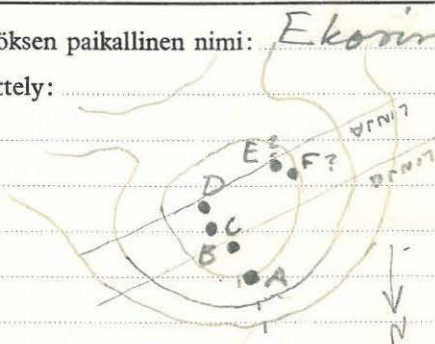
Talo (tila, palsta): *Eko 3⁽²⁴⁾ ja Eko 3* 52,08

Omistaja ja osoite: *A-B Matti Pirttinen perhe.*
C-F Eero Pirttinen

Vuokraaja (hoitaja) ja os.: _____

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Ekorinsio*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

hoidittomaksi, loiva N-rinne,
selkeästi

Muinaisjäännöksen kuvaus: A. Kello iraista
kivistä, matala $\varnothing$ n. 10 m. B A:sta
n. 20 m s:aan 16.00. $\varnothing$ 10 m, matala.
C kuteen A, $\varnothing$ n. 12 m, B:stä n. 15 m
s:aan 14.00. D E:stä n. 10 m s:aan 21.00.
Kuteen A, $\varnothing$ n. 10 m, matala. E epär.
 $\varnothing$ 10 m, matala. F E:n vieressä, kuteen
E $\varnothing$ 10 m, matala.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Hyvä B keuh.
hieman kaiverak. C Hyvä. D Hyvä.
E Kaiv syyvälle. Samoin F.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 23

Mu:raisjäännöksen laji: *röykkiö* Yleiskartta: 2312 07-A 1

Lukumäärä: 3 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: *Ilämsä* Valokuvia: A VI 19-10 st. 62.00

Talo (tila, palsta): *Koppi-Pore 17²²* B 11-12 33.00

Omistaja ja osoite: *Lauri Slavutala, Ilämsä* C VII 11-2 40.00

Yläpore

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Perämäki*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: *Korkealle louhikkoinen kalliomäki sen W-laidalla, ko-
keinta kohittaa alempana. Mänty-
meträ*

Muinaisjäänneksen kuvaus: A ϕ 12, korke. m.
0,5 m, reunakiivet
B A:sta 40 m s:aan
29.00. ϕ 7 m, selvät reunakiivet.
C A:sta m. 70 m s:aan
31.00. ϕ 6 m, matala

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A Kivinä lühkeltä,
piilokivitausta -aita kulkee yli B
Hajotettu, C. Keskeistä kluomolla.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot: Maella kummittalee,
hevosen peltännest

N:o 24

Muinaisjäännöksen laji: rautakaluste Yleiskartta: 2312 07 A 3

Lukumäärä: 2 Piirrettyjä karttoja: _____

Kylä: Härnä Valokuvia: A VII:3-4 st.

Talo (tila, palsta): Poussamäki 17¹⁵ s:sta 19.00

Omistaja ja osoite: Anno ja Salli B VII:5-6 st.

Pore (jalka tulossa). Härnä, | s:sta 13.00

Vuokraaja (hoitaja) ja os.: Pore

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Marjasaari (-ennäki)

Paikan määrittely: _____

Maastokuvaus: Kouhukosken S-reunalla
mäen kalla sekametsässä

Muinaisjäännöksen kuvaus: A, Pitkkuul: 10 x 8 m,
matala, B A:sta n. 10 m s:aan SD.SD.
Isojen lohkeareiden väliin kaotettu.

Kunto (tutkittava tai entistettävä) AKeskeltä kairuskelta
B Pahasti kairuskelta kesk. kasvaa koiru.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 25

Muinaisjäännöksen laji: rautakello

Yleiskartta: 2312 08 C 2

Lukumäärä: 1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Heikkilä

Valokuvia: VII: 7-8 sista 55.00

Talo (tila, palsta):

: 9-10 'laanta'

Omistaja ja osoite:

Sista 02.00

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: Flaarakangas

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

N-S-suuntainen matala kumpu
pitkän leuhikkoharjanne. SE:lla neva,
jonka rantaan n. 80 m. Nuorta kar-
vaa männikköä.

Muinaisjäännöksen kuvaus: Ø n. 12 m, korke.
n. 0,5 m. Rak. isoista lohkaraisista.
W-seinällä" iso pitkul. kivi nostat-
tu "hautakivi". Keskeustaan kaivan-
nossa näkyvissä isommuista lohka-
reista tehdyn nelikulm. latomeestien
W- ja S-seinämät (n. 1,5 x 1,5 m).
"Pöytä n. 1,7 m korkeä järkele (n. 1 m
leveä maassa), ei käännoimien liikah-
dakaan.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): Keske. kairattu.
Päällä karvaa kiviä.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

1) keskeltä S:aan 40.00

Vaasan mus.

N:o

26

Muinaisjäännöksen laji:

kiries. lp.

Yleiskartta:

2312 04 B 3

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Vuoskori

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Ala-Vakkuri 14⁵⁰

Omistaja ja osoite:

Juho Kuoppala,

Vollti, Vakkuri

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: .....

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

KM 13915

N:o

27

Muinaisjäännöksen laji:

kivies. lp

Yleiskartta:

2312 04 B 2

Lukumäärä:

1

Piiirrettyjä karttoja:

Kylä:

Tuoskoski

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Saraniitty 15²¹

Omistaja ja osoite:

Kustaa Vakkuri,
Velli Vakkuri

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Åksland - peltoaukea

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Muinaisjännöksen kuvaus: *Ekoluoman jokiasta
perkauksen yhteydessä nostetusta
saresta.*

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 28

Muinaisjäännöksen laji: rönkäkivi Yleiskartta: 2312 04 B 7

Lukumäärä: 2 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Valokuvia: A VII: 11-12 st.

Talo (tila, palsta): Kytölä 122 sista 07.00

Omistaja ja osoite: Toivo B VIII: 1-2 st.

Slakukitala ; Voltti Huh - sista 30.00
Tammäki

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: (Kifinnäki?)

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: N-S-suunt. loiva, matala drumliini, sen laella kiveästä haapa-köivun-kuusiryteikönnä on kaleni rönkäkiviä:

A. loivalla stärinteellä

B A:sta n. 13 m s:aan 54

drumliinin laella.

Muinaisjännöksen kuvaus: A. $\varnothing$ n. 5 m, matala,
B. $\varnothing$ n. 5 m, matala
iso, matala lohkeava itäreunalla!

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A. Ehjä, sammaleen
ja rietikon peit. Vaikaa havaita
B. Keskeeltä syvälle
kaivettu, ryteikkömi.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o

29

Muinaisjäänneksen laji:

rautakiato

Yleiskartta:

2312 04 D 7

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Omistaja ja osoite:

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäänneksen paikallinen nimi:

Karhukallio

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Ks. tark. kert. v:11a -66

Muinaisjäännöksen kuvaus: n. 13 x 5 m (alv. s: 82)
20.00 - 50.00)

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

Härmän mus.

N:o

30

Muinaisjäännöksen laji:

kiries. lp.

Yleiskartta:

2311 06 D

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Hakola

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

luoma 5⁸

Omistaja ja osoite:

Matti Orvenmaa,
Häkärämä Hakola

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Moreenia, matala kalssi-
ma Kivihuhdammäen SE-juurella.

Muinaisjäännöksen kuvaus: .....

Kunto (tutkittava tai entistettävä): .....

Tutkittu ja löydökset: .....

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

KM 12061:3

N:o 31

Muinaisjäännöksen laji: kivies. ep Yleiskartta: 2311 09 B

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Hakala Valokuvia:

Talo (tila, palsta): Kotokuhdan kylän

Omistaja ja osoite: yhteisyydestä

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: Moreenimaän W-päntteellä
tarainen hiikka-alue, josta otettu
sora.

Muinaisjäännöksen kuvaus: löytäjä ja muuseon
toimittaja kuolleet, hp selväsi.

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 32

Muinaisjännöksen laji: röykkiö Yleiskartta: 2311 09 B 1

Lukumäärä: 1 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Hakola Valokuvia: VIII: 3-4 st. Sista

Talo (tila, palsta): Huhtala II 57.00

Omistaja ja osoite: joom Huhtala VIII: 5-6 st. "

Vuokraaja (hoitaja) ja os.: 16.00

VIII: 7-9 p. yli
lokauuden röykkiöt
tä s:ään 45.00-00.00

Muinaisjännöksen paikallinen nimi: Huhtajännösmäki +

Paikan määrittely: Koulunkallio

Maastokuvaus: Korkea kallio, sen laella
läh. W-^Nrinnettä; maasto kohoaa
vielä loivasti etelään. Harva mänty-
metri. Upea näköala N:een ja
W:een yli Lapuanjosen laaksoon.

Muinaisjäännöksen kuvaus: *Nyt kivet renkaana*
(Ø n. 18 m, matala), heitettyinä kes-
kustasta. Kapsit tehneet rakennet-
miaan.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): *Täysin hajoi-*
tettu.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

N:o 33

Muinaisjäännöksen laji: *röykkiö* Yleiskartta: *2311 09 D 2*
Lukumäärä: *1* Piirrettyjä karttoja:
Eylä: *Hahola* Valokuvia: *VIII: 10-11 st, 5:sta*
Talo (tila, palsta): *Hulutala II* *55.00*
Omistaja ja osoite: *Hulutala* *VIII: 12 det, 5:sta*
55.00
Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely: *linjasta (Hulutalan saron*
N-linja) n. 10 m S.

Maastokuvaus:

Pieni, matala kallio,
sen lueella. Kallioita pienten soiden
erottamina.

toivotaan

Muinaisjäännöksen kuvaus: *Pieni röykkiö. Puo-
let purettu, jolloin "profilissa" nä-
kyviin muutamaa kivien "kylmä-
muuraus" (arkeen seinämä?).*
Alkusp. ϕ n. 5 m, matala.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): *E-puoli purettu,
kivet heitetty kujan lujan.*

Tutkittu ja löydökset: .....

Aikaisemmat havainnot: .....

Perimätiedot: .....

N:o 34

Muinaisjäännöksen laji: *rauteliio* Yleiskartta: 2312 07 A 2

Lukumäärä: 2 Piirrettyjä karttoja:

Kylä: Valokuvia: A IX: 1-2 st. sista 23.00

Talo (tila, palsta): *laituri 850* A det (W-ruunan

Omistaja ja osoite: 59.00. IX: 3-4 st.

Vuokraaja (hoitaja) ja os.: B IX: 5-6 st. sista

47.00

B IX: 7-8 st. sista

26.00

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi: *Hörnimali*

Paikan määrittely:

Maastokuvaus: *Matala, mutta melko*

rynkävärinäinen laella, sen ~~ti~~

laella, W-rinteen yläpuolella.

Muinaisjäännöksen kuvaus: A. Alunperin seltä
pitk. (n. 10x5 m), S-päässä iso
lohkare, W-reunan reunaliivinä mä-
kyissä alus. s:een 27.00-57.00

B A:sta n. 8 m s:ään
39.00. Ø n. 4 m. Pennakivet ja kesk. pien. keltä.

Kunto (tutkittava tai entistettävä): A, Ositt. kajoitettu
B, Pienet kivet hei-
telly sijään.

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot:

Perimätiedot:

17452

lp.

No

35

Muinaisjäänneksen laji:

kivik. aap.

Yleiskartta:

2312 04 A

2

Lukumäärä:

5 (4 tall.)

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Eko

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Korvanen 3'

Omistaja ja osoite:

Sulo Korvanen,

Vollti, Kuoppala

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäänneksen paikallinen nimi:

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

Itään ja etelään lasketaan
kainaan peltoa.

Hietkamaata

Muinaisjäännöksen kuvaus: *Kvartseja taloa
lähe, olevalta ep:ltä.*

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot: *Täältä es. 10130 ?*

Perimätiedot:

KM 11288 ja 17453

lp.

N:o 36

Muinaisjäännöksen laji:

kiries. lp

Yleiskartta:

2312 04 A 1

Lukumäärä:

1

Piirrettyjä karttoja:

Kylä:

Halvola

Valokuvia:

Talo (tila, palsta):

Kujanpää 2⁴⁵

Omistaja ja osoite:

Lauri Filppula,

Vottili, Kuoppala

Vuokraaja (hoitaja) ja os.:

Muinaisjäännöksen paikallinen nimi:

Talokela

Paikan määrittely:

Maastokuvaus:

taraista pellonaukeaa, hiisk-
kannasta

Muinaisjäänöksen kuvaus:

Kunto (tutkittava tai entistettävä):

Tutkittu ja löydökset:

Aikaisemmat havainnot: 4-5 v. sitten kivistä löydettyä
löyt. Lauri Filppula. Näiltä main
lie isänsä, Matti F., löytänyt esi-
neen 11288.

Perimätiedot:

- 2
05C kl. Vuoskoski
H. Hankimäki 10⁵⁶ ✓
om. Kustaa Hankimäki
Hankimäki
- 4
08A kl. Vuoskoski
H. Ylinen 4¹³⁶ ✓
om. Esker Perämäki, Valtti
- 13
05B kl. Heikkilä
H. Toivonniemi 14 ✓
om. Kustaa Palo
Karkaus
- 16
07C kl. Härmä
H. Siivola 13^{102/1} ✓
om. Pentti Vähäpesola
Pesola
- 19
07D kl. Härmä
H. Ylikumpula 10⁴¹ ✓
om. Matti Tammela
Härmäkumpula
20.
07D kl. Härmä
H. Ylikunnari 9³⁴ Olavi Kunnari ✓
Dintakunnari 9³⁸ Juha Kunnari
om. Härmä, Kunnari
- 25
08C kl. Heikkilä
H. Metsäranta 13⁶⁶ ✓
om. Pauli Hautala

- 2
05 C kl. Vuoskoski
H. Hankimäki 10⁵⁶ ✓
om. Kustaa Hankimäki
Hankimäki
- 4
08 A kl. Vuoskoski
H. Ylinen 4¹³⁶ ✓
om. Erkki Periamäki, Valtti
- 13
05 B kl. Heikkilä
H. Joirvoniemi 14 ✓
om. Kustaa Palo
Karkaus
- 16
07 C kl. Härmä
H. Sivola 13^{102/1} ✓
om. Pentti Vähäpesola
Pesola
- 19
07 D kl. Härmä
H. Ylikumpula 10⁴¹ ✓
om. Matti Jammela
Härmäkumpula
20.
07 D kl. Härmä
H. Ylikunnari 9³⁴ Olavi Kunnari
Pintakunnari 9³⁸ Julia Kunnari
om. Härmä, Kunnari
- 25
08 C kl. Heikkilä
H. Metsäranta 13⁶⁶ ✓
om. Pauli Hautala

34 Hl.

07A Hl. Laituri 868

om.

11 Hl. Rintavainio, 10

om. Osmo Karkaus

05

os. Valtti, Karkaus

✓

Suocak. must. kivilat. (2 kpl)

Kälviä Kleemolankehto

Korpijärven talon meträän

Isorämeen talon. Käl. "projan kuo-

Pauli Korpijärvi

linpaikkaa".

työ vu

Peruskartta 2312 08, VOLTTI

561	1.	Pöytäkiö, Haarakangas	Heikkilä, Metsäsauna	13 ⁶
562	2.	- " - , Suoranmäki	Vuorskoski,	4 ⁸⁷
563	3.	2 kivikassaa, Ylinen	- " - , Ylinen	4 ¹³⁶
	4.	Suoläytö, Jakkoläytö	Heikkilä, Jakkoläytö	13 ²⁸
	5.	Kivik. irto, Laksoluhta	- " - , Yli-Tyvi	9 ¹⁰
	6.	- " - , Kerli-Tyvi	- " - , Kerli-Tyvi	9 ⁷
	7.	- " - , Oakerinmäki	- " - , Oakeri	
	8.	- " - , Kolikkoinmäki	Vuorskoski, Syjämäki	2 ³¹

MJ-REK KOHTEET

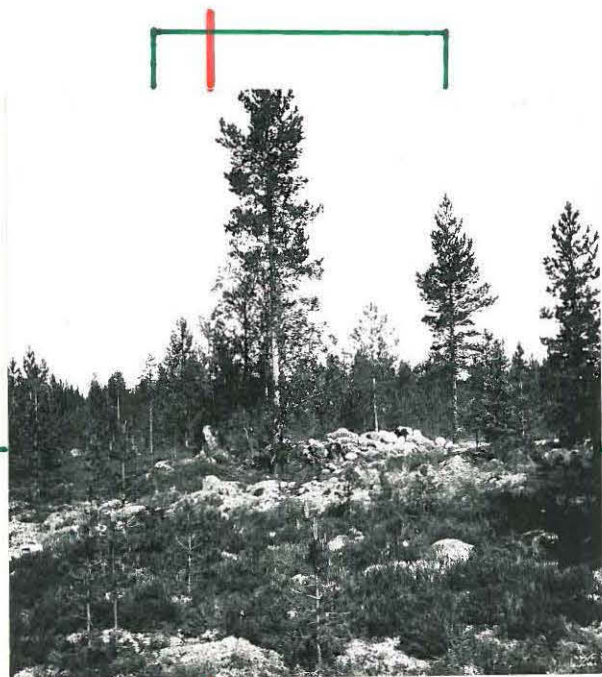
4010001 - 4010011

(4010012 UUSIKARLEPPY)

4010013 - 4010022

4010029 - 4010030

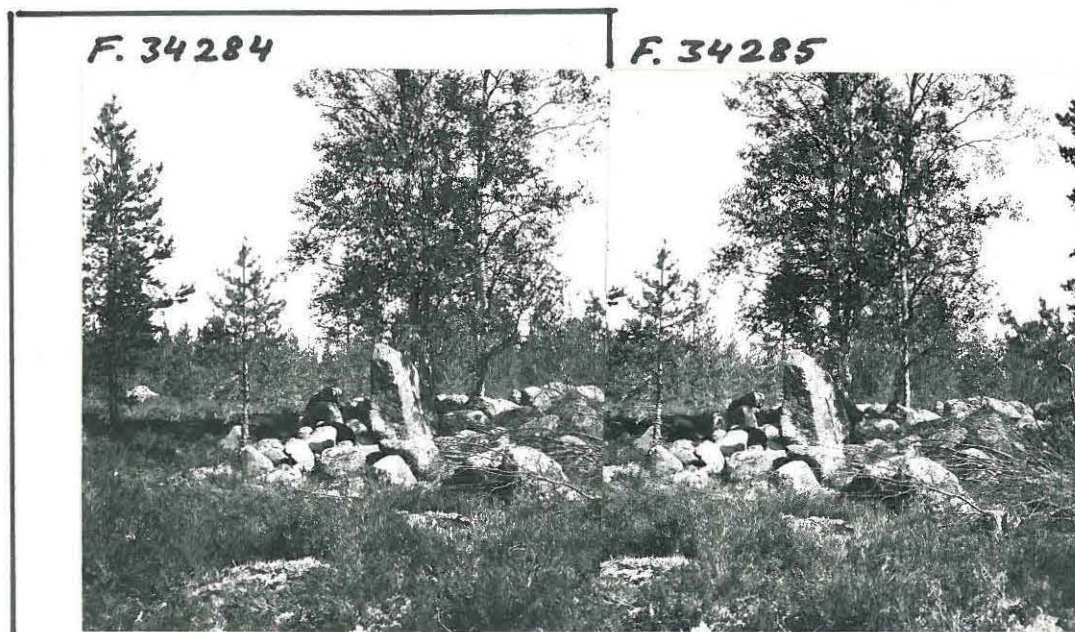
ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ HAARAKANGAS
2312 08 VOLTTI 1

F.34283

RÖYKKIÖ S:STA 25.00.
'BAUTA' MERKITYY PU-
NAISELLA.

VII:7

Kuva

Stereopari

'BAUTA' S:STA 32.00

VII:
9-10

Valok. A. Siiriäinen 1967

Peruskartta 2312 08
 koordinaatit $x = 702422$
 $y = 44822$
 $z = 60$

hja 004 01 0001

ALAHÄRMÄ
 VOLTTI 1
 Haarakangas

1st Heikkilä
 1st Metsäranta 13⁶⁶
 om Pauli Hautala
 os.

Röylekiö

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
VOLTTI 1
Haarakangas

Alahärmän NE-osassa lähellä Korttejärven vastaisista rajaa, Kangasnevan ja viljelykselle raivatun Pitkänevan välissä kulkee NNW-SSE-suuntainen, matala ja kumpuileva louhikkoharjanne, jota seuraa huonokuntoinen metratie. Harjanteen keskiosassa (N-S-suunnassa), n. 80 m Kangasnevan rannasta, nuorena männikkössä on röykkiö:

Ø n. 12 m, korke. n. 0,5 m. Ladottu isoista lohkeista, W-reunassa (röykkiön keskimmäisestä siian 40.00) on iso, pitkulainen lohke nostettu ikäänkuin "kautakiviksi", jonka korkeus on n. 1,7 m ja leveys juuresta mitattuna n. 1 m. Röykkiön keskustaan kaivetuissa kuopassa on näkyvissä isoista lohkeista tehdyn nelikulmaisen latomuksen W- ja S-seiväät (n. 1,5 x 1,5 m).

Hirviluoto on käynyt paikalla v. 196.

Puukskartta 2312 08

koordinaatit $x =$ $y =$ $z =$ ALAHÄRMÄ

VOLTTI 2

Suonsammäki

kl Vuoskorkei

ll

.487

om

os

Räykelio

Juv. -68
valok.

ALAHÄRMÄ,
VOLTTI 2
Suossaumäki

Voltti - Kortteijärvi-tien N-puolella, tiestä n.
400 m; Tervanen ja Rintakouven välisellä kan-
naksella, laakean kallio-naaston N-reunas-
sa loivalla rinteellä, pienellä kallio kumpu-
rella, harvassa sekametsästä on röyhelien
jäänne:

Ø n. 2 m, matala. Hajoitettu.

Peruskartta 2312 08

koordinaatit X=

Y=

Z=

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 3

Ylinen

kl Vuoskoski

ll Ylinen 4¹³⁶

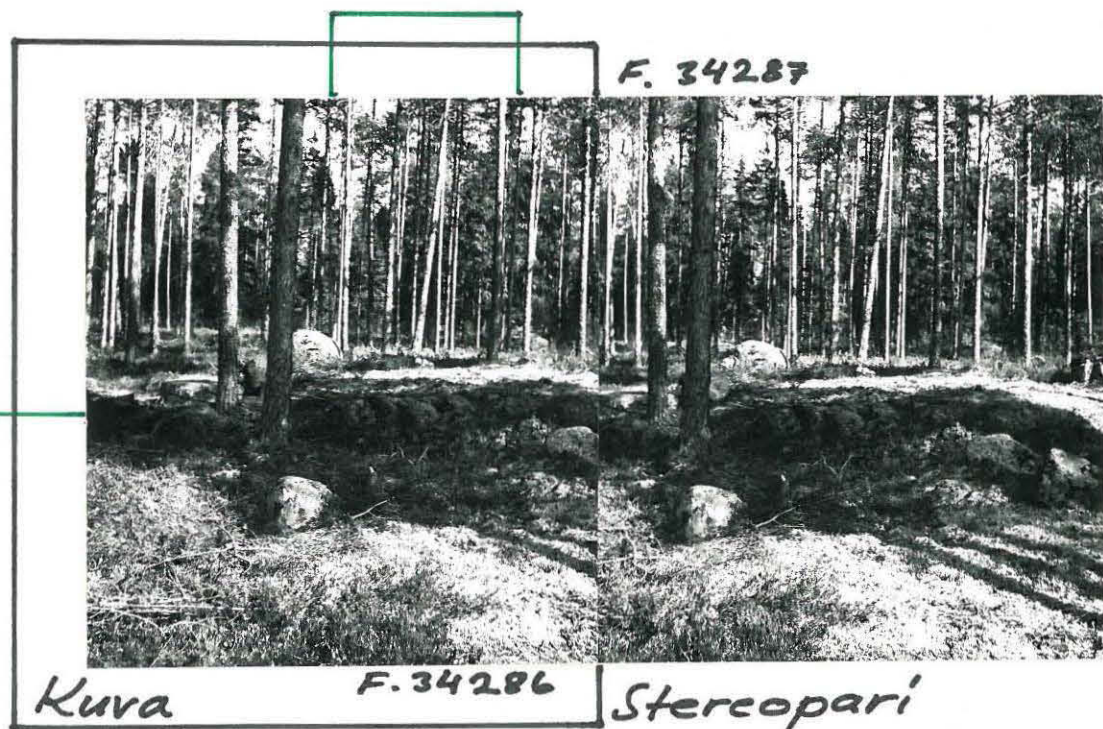
om Oskari Perämäki

os Voltti

2 kivikasa

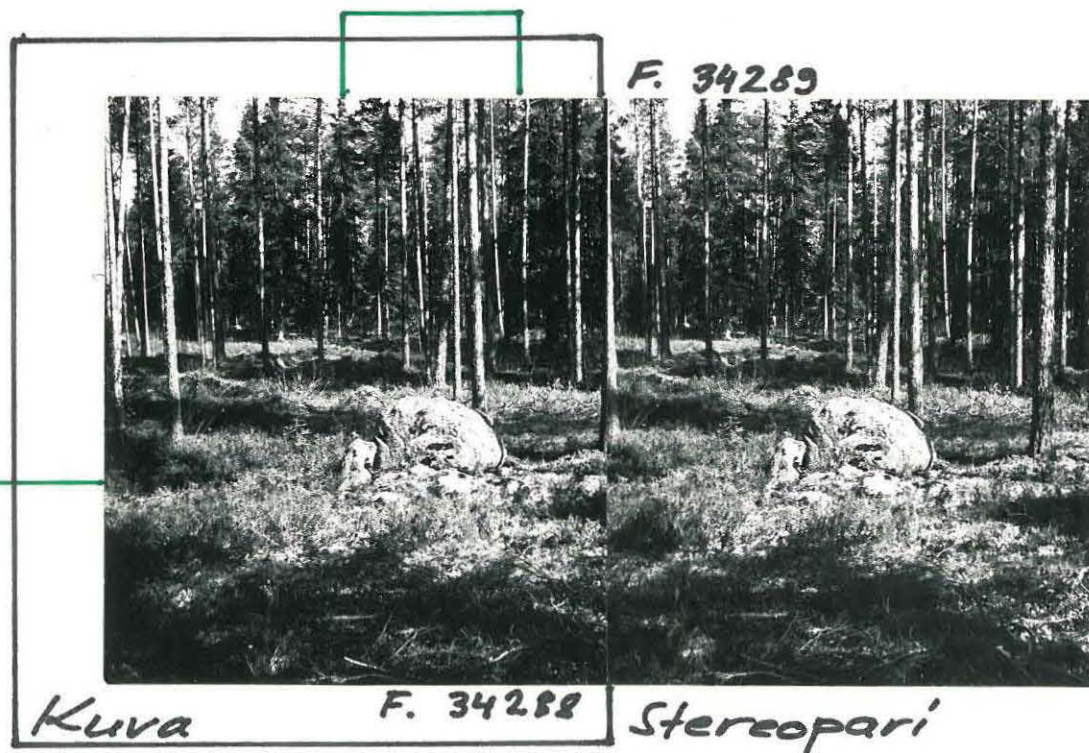

ALAHÄRMÄ VUOSKOSKI YLINEN
2312 08 VOLTTI 3

III: 7-8

KIVIKASA A S:STA 48.00

III: 9-10

KIVIKASA B S:STA 46.30

Valok. A. Siiriäinen 1967

Jw. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
VOTTI 3
Ylinen

Votti - Korttajärvi - tien N-puolella (tiestä
n. 150 m) laakealla ja matalalla kalliopal-
jastumalla, karvennetun mäntymeträn,
pienen kalliotasanteen reunalla on kalssi
pienää kivikasaa:

A: n. $1,5 \times 0,5$ m, matala.

B: A:sta 15-20 m s:aan 15.30. Ison lohka-
reen NW-kupella, ϕ n. 1 m, matala.

Mahd. kaskesraunioita.

Peruskartta 2312 08

koordinaatit $x=$
 $y=$
 $z=$

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 4

Jahkoloytö

kl Heikkilä

kl Jahkoloytö 13²⁸

om Erleki Malvi

os Voltti, Perleimäki

Suoloytö

löydät:

KM 16108, jalakseen kantava.

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ TAHKOKYTÖ
2312 08 VOLTTI 4

F. 34290

F. 34291

LÖYTÖPAIKKA S:STA 33.00

I: 3-4

Valok. A. Siiriäinen 1967

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
VOLTTI 4
Tahkolehto

"Esine löytyi maaliskuussa 1963 viemäriojaa kaivettaessa n. 1,5 m:n syvyydestä ravan alta sarea vasten (kuin muinaisen järvenpolijan lietteestä; vesistöjä ei ole lähellä)."

Löytöpaikka on Alahärmän NE-osassa, Perkiönmäen kuluakunnassa kylän itäpuolella Piltänevestä raivatulla joutokaudella, n. 20 m em. viemäriojan yli joltavasta muusillasta poljoiseen. Mr. Erikki Malmi, joka löydön otti talteen ja jolta maankuntaliiton sihteeri Tuomaala sen sai Kansallismuseoon toimittaen, arveli, että jätäs katkeri löydettävänsä ja tärkiönä jäi paikalleen ojan reunaan.

Peruskartta 2312 08
 koordinaatit $x =$
 $y =$
 $z = 31$

ALAHÄRMÄ
 VOLTTI 5
 Lakrolukko

kl Heikkilä
 H Yli-Tyni 9¹⁰
 om Antti Tyni
 os Voltti

Kivikautionen irtolöyntö

löydöt:
 KM 7990, elänpääse

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ LAKSOLUHTA
2312 08 VOLTTI 5

F. 34292

F. 34293

LÖYTÖKOHTA S:STA 28.00. MIES
SEISOO OLETETULLA LÖYTÖKOHDAL-
LA. TAUSTALLA LAPUANJOEN LAAK-
SO.

I:5-b

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
VOLTTI 5
Laksolehti

"Löyt. isäntä Kustaa Anting. Tytti Alahärmän pit. Heikkilän kylästä (n:o 7) Antti ja Julia Antingoika Tyttien talon maalta kes. 1917 ojua syvennetyssä laksolehdan pellosta, talosta n. 450 m koilliseen, Lapuan-joen itä- ja Jäppöisen luoman eteläpuolelta, Voltin asemalta n. 2.7 km pohjoiseen rautatien itäpuolelta, kilom. kolmasosa 482 n 260 m itään päin, alavalta pellolta, jossa maa on savenkasta kiveä tulvaliittoa, syvempänä saven. Esine oli saven seassa n. lapionpiston syvyydessä. Löytökohdan korkeus 31.13 metr. yli meren pinnan."

Syväpää on käynyt paikalla v. 1922 raakiten yllä mainitun korkeuden ja antaen esitetyn paikallistuksen.

Peruskartta 2312 08
 koordinaatit x=
 y=
 z= 32

ALAHÄRMÄ
 VOLTTI 6
 Keski-Tyvi

kl Häikkilä
 H Keski-Tyvi 97
 om Hannes ja Sulo Tyvi
 os Voltti

Kivihautausintoläyts

löydöt:

KM 7817, kvartsiittinen muoleutarkki

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ KESKI-TYNI
2312 08 VOLTTI 6

F. 34294

LÖYTÖPAIKKA S:STA
14.00

VI:4

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inw. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 6

Keski-Tyvi

Tyrvään tark. kert. v:lla 1922: " Sen oli löytänyt iräntä Tisakki Tyvi, Alahär-
män Keikkilän kylästä n:o 9, enemmän
kuin 20 v. sitten, kellostaan äestäänsään
(kuttelun löytökiedot eivät siis ole Täysin
oikeat). Tyvin talot sijaitsevat Lapuan
joen itäpuolella aivan rautatien var-
rella, sen länsipuolella, 2 km Volstin
asemalta pohjoiseen. Löytökohhta
on radan itäpuolella, radan vieressä,
tarkkavaakituskuin kiintopisteestä n:o
1174 n. 70 metr. koilliseen, Tisakki Tyvin
riikien takana, ensimmäisellä peltovaralla
riikistä kaakkoiseen luhien. Maanlaa-
tu oli paikalla hienoa savimaista
hietaa. Asutusjätteitä ei löytöpai-
kalla ollut. Talosta joku on radan
länsipuolella, on löytöpaikalle n. 150
metr., kaakkoisa kolden. Löytökohhta on
1,25 m ylempänä kuin tarkkavaakitus-
pultti 1174, eli siis 32,25 m yli meren
pinnan."

Penskartta 2312 08

koordinaatit x=

y=

z=

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 7

Ookerimäki

kl Helsingi

kl Ookeri

om Erkki Valkainen

os Voltti, Tyni

Hivikautinen irtolöydy

löydöt:

Härman museo, ristineija

Inw. -67

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 7

Ookerinmäki

"Löyt. 8.6.1959 mv. Erkki Valkeinen (os. Voltti, Jmi) Alahärmän Heikkilän kylästä omistamastaan Ookeri-nimisestä mäestä karjakartanon perustaa kaivettaessa n. 1/2 m:n syöpydestä kivien alta."

Ookerinmäki on ^{sama} hiekkikoinen moreeni-
mäki, jonka juurelta ovat ^{löytöpaikat} löydetty K.M.
7990 (etäinpäässä) ja 7817 (kvartsiittimoolen-
kärki). Erkki Valkeisen löytö on mäen jyr-
kän SW-siiven alaosasta syvyysään talolle
vierän karrutien N-puolelta vastapäätä
Valkeisen asuintaloa.

Peruskartta 2312 08

koordinaatit X=

Y=

Z=

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 8

Kolikkoinmäärä

kl Vuorokoski

H Syjämäki 2³¹

om työn. Sarne Syjänen

os Voltti

Kivikautionen irtolöyly

löydöt:

KM 12837, reikäseura kpl.

Jou. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

VOLTTI 8

Kolikkoimmäki

"L. v. 1950 työmies Arne Syrjänen (os. Voltti) Alahärmän pit. Vuorikosken kylän (Voltti) us. Kolikkoimmäestä ojan polijasta."

Kolikkoimmäki (jota kutsutaan myös Sinnamonäki!) on matala metsämäki rautatien itäpuolella n. 500 m Voltin asemalta etelään. Esine on löytynyt mäen länsipuolelta työm. Syrjäsen asuinrakennuksesta n. 20 m SW, hyvin loivalta W-rinteeltä, savikkopellolta n. 20-30 cm:n syvyydeltä.

ALAHÄRMÄ VUOSKOSKI KOLIKKONMÄKI
2312 08 VOLTTI 8

F. 34295

LÖYTÖKOHTA S:STA
33.00

I:7

Valok. A. Siiriäinen 1967

Peruskartta 2312 07, ALAHÄRMÄ

slu ¹ 1.	Kivik. asp.,	Haarionmäki	Flakola, Rajamäki 11
slu ² 2.	- " -	Roponen	Härmä / Flakola, Sarausmäki 11 ¹⁵ / Kugas 11 ¹⁴
slu ¹ 3.	- " -	Rütakorpi	Härmä, Mäntymäki 10 ³² / Ylikumpula 10 ³¹
slu ¹ 4.	2 röykkiötä,	Hirsimäki	Härmä, Laituri 8 ⁶¹
slu ¹ 5.	3 - " -	Porre	Härmä, Koppi-Porre 17 ²¹
slu ¹ 6.	2 - " -	Majasaarenmäki	Härmä, Torasmäki 17 ¹⁵
slu ¹ 7.	Röykkiö	Lähdemäki	Flakola, 11 ²⁹
slu ¹ 8.	2 röykkiötä,	Järvikallio	Flakola, 11 ¹⁷
slu ¹ 9.	7 röykkiöstä ja 2 keliä - mäistä latoumista,	Korkeamäki	Härmä, Ylikunnari 9 ³⁴ / Rütäkumari 9 ³²
10.	Kivik. intol.	Tieuvieri	Härmä, Tieuvieri 13 ⁷
11.	- " -	Rütakorpi (ei kartalla).	

Suk (8)

Peruskartta 2312 07 C
 koordinaatit $x = 448 \ 01$
 $y = 7010 \ 85$
 $z =$

ALAHÄRMÄ
 ALAHÄRMÄ 1
 Haasiomäki

kl Hakola
 H Rajamäki 11³⁶
 om Avo Rajamäki
 os Härmä, Pesola

Kivikaivon asuinpaikka

löydät:
 Pesolan kl, reikäkivi
 KM 17435, kvartsia

ALAHÄRMÄ HAKOLA HAASIOMÄKI

2312 07 ALAHÄRMÄ 1

F. 34250

N:10-11

F. 34251

ASUINPAIKKA ASUINRAKENNUKSEN TA-
KANA. KUV. S:STA 30.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inventointi 1967
valok.

ALAHÄRMÄ
ALAHÄRMÄ 1
Haarimäki

Peolan kausakoululla säilytetään reikäkiviä, joka on aikoinaan löytynyt Pääjärven itäpuolella kohoavan moreenimäen länsirinteen päältä, Rajamäen asuintalon itäpuolella olevasta mausikkamaasta. Maa vieltää hyvin loivasti lounaseen. Mausikkamaasta löytyi kvartsi-iskolvia.

SM 5

Peruskartta 2312 07 C
 koordinaatit $x = 447\ 97 - 448\ 36$
 $y = 7013\ 74 - 7013\ 32$
 $z = m. 60$

ALAHÄRMÄ
 ALAHÄRMÄ 7
 Roponen

kl Härmä / Hakola
 H Saranpää II¹⁵ / Kangas II¹⁶ (vain Hakolan puoli)
 om Lempi Kivistö (Perämäen perhe.) / Reino Pääjärvi
 os Härmä Perola (kumpikin om.)

Kivikautinen arviointipaikka

löydöt:

KM 13565:1-3, keramiikkaa, kvartseja ja
 pii-iskos

→ KM 17456:

Perolan lile, reitäläisen katchelma
 - " , tasatallilla (Vaino Tuomaala
 v. 1955)

МАТРИЦА Репортаж

- 1 = liiviko-erim latti (puuseina)
- 2 = talletti (suomalaista tyyliä)
- 3 = huitti (palki, kivi)
- 4 = } kerämys (— " —)
- 5 = } kerämys (— " —)
- 6 = kerämys (— " —), ja ker. (puuseina)
- 7 = ker ja kerämys (puuseina)
- (16 = näyteläis)

vu 1967

Arvi Suominen

Juv. -67

ALAHÄRMÄ

-"- 9

Roponen

V. 1954 Toimitti' Etelä-Pohjanmaan maakuntalätkön sihteeri Väinö Tuomaala Kansallismuseon ^{Alahärmästä} saviastianpaloja ^{slä}kvartti- ja pü-iskoköia seuraavin löytöfiedoin: ...
" löydetty Alahärmän pit. Perolan kylästä Reino Pääjärven omistaman Kauhaan (Roposen) tilan eteläpuolelta n. 4½ km Härmän asemalta itäkaaksoon, muta- ja savialueelta .... Mr. Reino Pääjärven luodera oja uutistilallaan uutisraiviooa, tuli ojasta n. 75-85 cm syvyydestä esille koristettuja saviastianpaloja vüidestä paikkaa n. 5 aarin alalta .... Keramiikan päällä oleva ruskea, hieno hiekkakerros 75-85 cm on täysin kivetöntä. Mjöri on tullut esille tulisijan polija, pieni kasa palaneita kiviä sekä runsaasti tuhkaa ja pühti. Pellon kahden puolen on tulkittavaa alaa kilometrikaupalla."

Löytöalue on oittain viljelykselle raivattuun, Kauhaan ja Alahärmän sijalla sijitsevan Lippineran W-puolella, nevalta laskuvan Ropoisenuoman N-puolella loivalla S- ja SW-rinteellä. Tuomaalan mainitsemaat

liesikavainnut ja on keramiikkalöydök-
sistä on tehty R. Pääjärven asuintalon S-
ja SW-puolelta siitä n. 20-40 m:n päästä
puutarhassa (ks. oikeista karttakuunnosta),
myös talolle johtavan ^{uuden} tien varrelta, ta-
losta n. 100-150 m NW on löydetty kera-
miikkaa. Käyntini yhteydessä löytyi kvart-
si-iskoksia ja liuske-esineen katkeleita talon
ympäristöstä ja lisäksi kvartsi-iskoksia
ja riviastian siruja talosta n. 500 m NW
sijaitsevan pienen mäen S-rinteeltä.
Kaikki mainitut löydökohdat liittyvät
varmaankin yhteen suureksi, n. 700 m
pitkäksi asuinpaikka-alueeksi.

Maasto on tasaista, hyvin lewasti
Roposen luomaan päin viettävää rinnet-
tä, maaperä hiekkaa. Värjäntymyttä
kulttuurikerrosta on havainnut.

Peruskartta 2312 07 Δ
koordinaatit x = 446 49
y = 7016 27
z = n. 55 m ymp

ALAHÄRMÄ
— " — 3
Riitakoupi

kl Härmä
H Mäntymäki 10³² (?) / Ylikumpula 10⁴¹
om Sapo Alakunnari / Matti Jammela
os Härmä Perola / Härmä Kumpula

Kivitehtäimen asuinpaikka

löydöt:

Perolan kkl, kivitallta
KM 17451:1- , keramiikkaa, kvartseja, pa-
lanutta luuta ja hiiltä

~~KM~~

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ RIITAKORPI
2312 07 ALAHÄRMÄ 3

F. 34252

KVARTSILÖYDÖSTEN ALUE
MERKITTY VIHREÄLLÄ. TAL-
TAN (PESOLAN KOULULLA)
LÖYTÖPAIKKA PUNAISELLA
MERKITYN LADON LUO-
NA. KUV. LP:STA S: AAN
13.00

VI:1

F. 34253

Stereopari

Kuva

F. 34254

VI:2-3

LÖYTÖALUE S:STA 42.00. SAVIASTIAN-
PALA LÖYTYI LADON VASEMMALTA PUO-
LELTA. MAASTO VIETTÄÄ KUVAN TAUS-
TAN SUUNTAAN

Valok. A. S. 1911
1917

Jou. -67
valok.

ALAHÄRNÄ

— " — 3

Piitakoppi

V. 1944 löysi mr. Aapo Alakumpula (hark.
elkä Alakunnaria) Piitakoven kyöstä äes-
läersään tasataltan, jota säilytettiin Pero-
lan kansakoululla kunnes Etelä-Pohjan-
maan maakeentalon sikkari Väinö
Tuomaala sen v. 1955 vei muunsa.

Löytöpaikka on loivasti itään viettävää
peltoa, jossa ^{nähteen yläpuolella} m. 80 m metsärajoista on loiva
ja matala, mutta selvä abraasi-forma. Maa-
perä on formaan yläpuolella hienoa hiek-
kaa, alapuolella hienoa. Talta oli löytynyt
pellon läpi joltavan viljelystien N-puolelta
Mäntymäen tilan puolelta, mutta tien
S-puolelta, Ylikumpulan tilan maalta, löy-
tyi kivikautiseen asuinpaikkaan viittä-
viittä löydöksiä, keramiikkapala aivan tien vierestä
ja kvartsi-iskokkia pitkin peltoa formaan
yläpuolelta. Mäntymäen sarka oli lään-
mätön ja kesannolla joten siitä ei voi-
nut tehdä havaintoja.

Sul II

Peruskartta 2312 07 A

ALAHÄRMÄ

koordinaatit X = 742 61

— " — 4

Y = 7010 68

Hälsimäki'

Z =

kl Härmä

tl kaituri 868

om

os

2 rönylekiötä

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ HIRSIMÄKI

2312 07 ALAHÄRMÄ 4

F. 34255

F. 34256

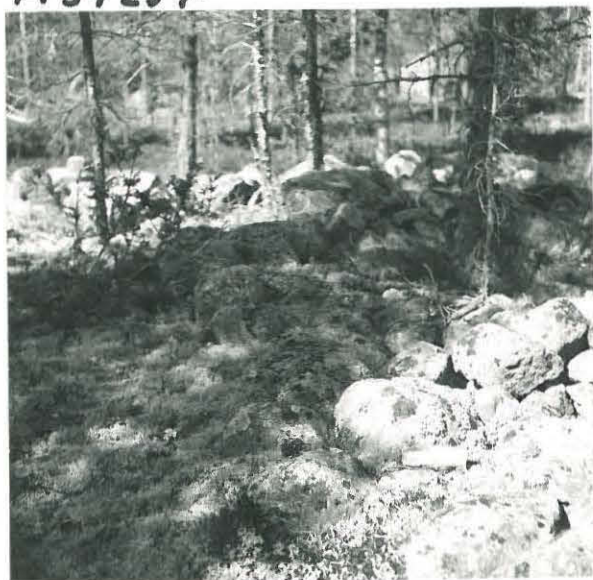

Kuva

Stereopari

RÖYKKIÖ A S:STA 59.00

F. 34257

DETALJIKUVA RÖYKKIÖS-
TÄ A. W-REUNAN REUNA-
KIVIÄ S:STA 29.00

IX:3

Valok. A. Siiriäinen 1967

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ HIRSIMÄKI
2312 07 ALAHÄRMÄ 4

F. 34258

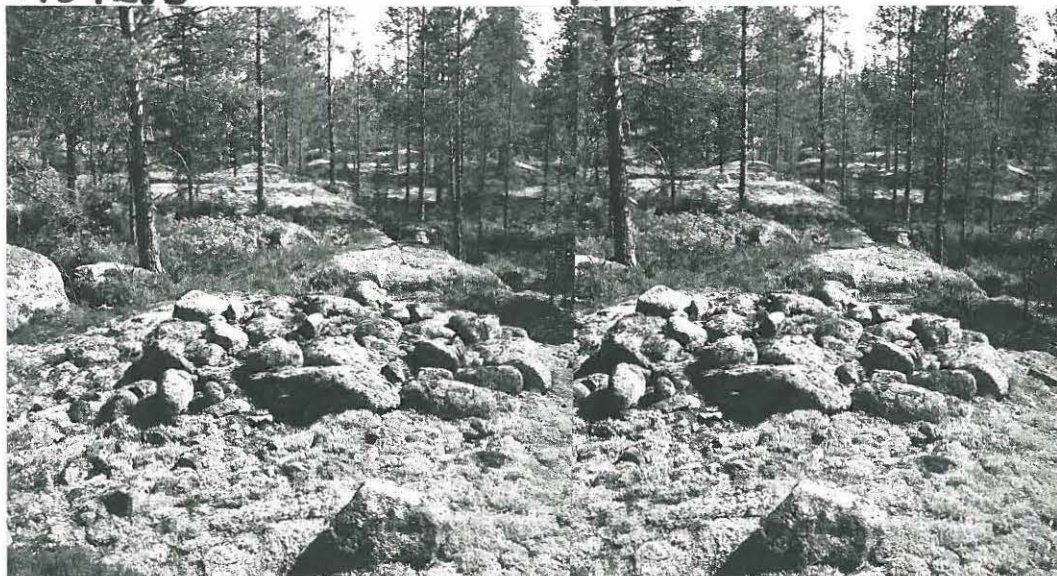

IX:5

RÖYKKIÖ B S:STA 17.00

F. 34259

F. 34260

IX:7-8

Kuva

Stereopari

SAMA S:STA 56.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Law. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

— 11 —

4

Häiriväki

Häiriväki on ^{pieni,} matala, metsäinen kalliopaljastuma Kuosken ja Lapuanjoen välillä. Sen ^{laella} jyrkän W-rinteeseen gläpuolella, on kaksi röykkiötä:

A: Alunperin pitkulainen (n. 10 x 5 m), S-päähän iso lohke, W-reunan reunakiviä näkyvissä; muuten melko pienistä kivistä koostu. Pituusakseli S:ssä 27.00 - 57.00. Orittain hajoitettu.

B: A:sta n. 8 m S:ään 39.00. ϕ n. 4 m. Reunakivet jäljellä, keskustassa ketämainen rakennelma (sekund.?). Pienet kivet heitetty syjään.

Sirelinkeillä on maininta röykkiöistä v. 1900 luettelossa ja A-L. Hirviluoto on käynyt siikolla v. 1964.

541 (10)

Peruskartta 2312 07 A
 koordinaatit $x = 2442 \ 59$
 $y = 7011 \ 37$
 $z =$

ALAHÄRMÄ

— " —

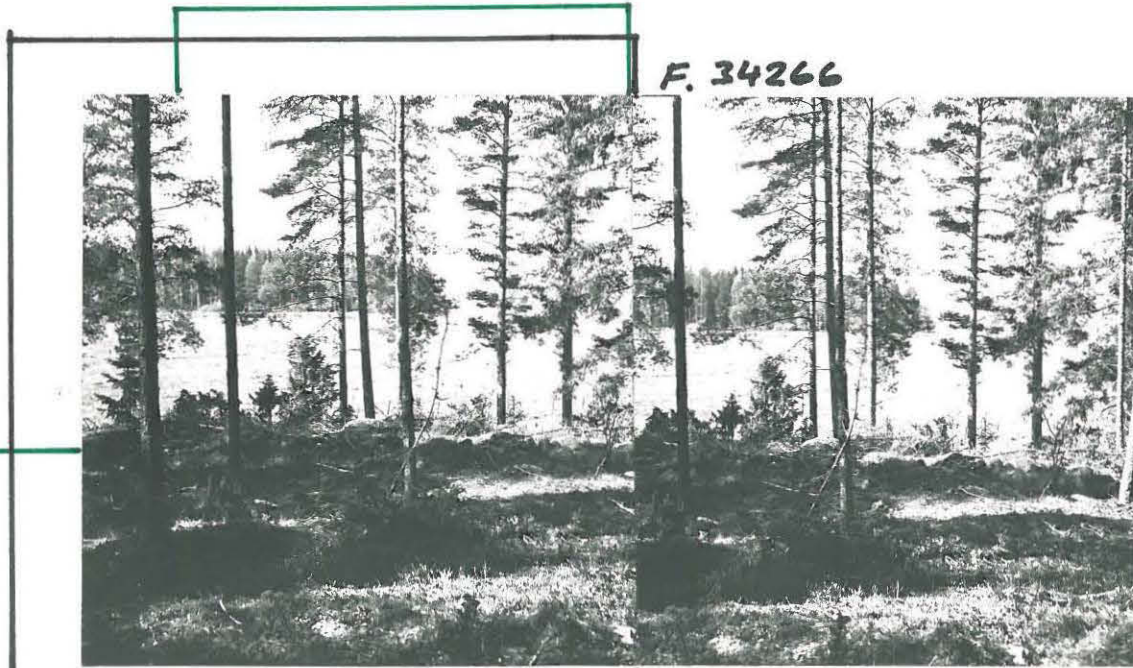
Pore (Perä-
mäki)

kl Härmä
 H Koyri-Pore 17²²
 om Lavi Slavitala
 os Härmä Yläpore

3 näyteköytä

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ PORRE (PERÄMÄKI)
2312 07 ALAHÄRMÄ 5

F. 34266

Kuva

F. 34265

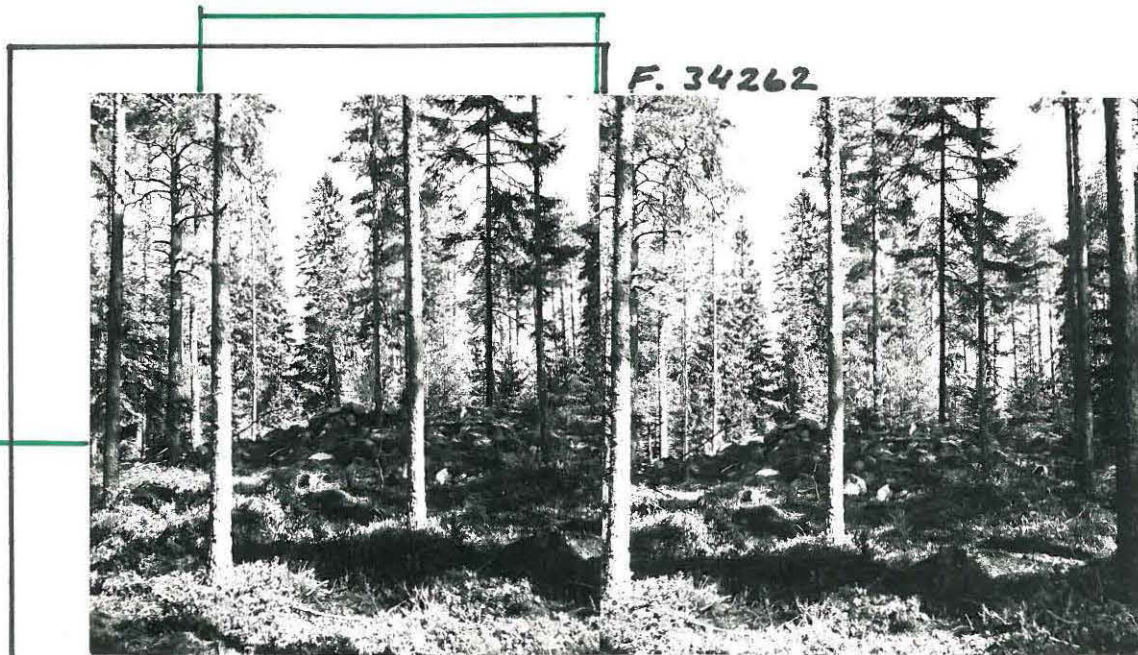
Stereopari

RÖYKKIÖ C S:STA 10.00

VII 11-2

Valok. A. Siiriäinen 1967

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ PORRE (PERÄMÄKI)
2312 OF ALAHÄRMÄ 5

F. 34262

Kuva

F. 34261

Stereopari

RÖYKKIÖ A s:STA 32.00

VI: 9-10

F. 34263

Stereopari

Kuva

F. 34264

RÖYKKIÖ B s:STA 03.00

VI:
11-12

Su (10)

Inw. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

— " —

J

Pore (Perä-
mäki)

Perämäki on korkealake, louhikkoineen ja meträinen kalliomäki Vuosnevan ja La-
puanjoen välissä. Sen N-sivustessa on Kor-
pi-Poren talo. Mäen W-sivustella, korkein-
ta kohtaa olempana, tasanteella on kol-
me röykkiötä:

niitä suuremmat

A: $\emptyset$ n. 12 m, korke. n. 0,5 m. Reuna-
kivet. Kiviä liikutteltu, piikkilanka-aita
kulkee yli.

B: A:sta n. 40 m sidaan 24.00. $\emptyset$ 7 m, ma-
tala. Selvät reunakivet. Pahoin hajoitettu.

C: A:sta n. 20 m sidaan 31.00. $\emptyset$ 6 m,
matala. Keskeltä kaiveskeltu.

Sirelius on käynyt paikalla v. 1900.

SLL(9)

Pennskarilla 2312 OF A
 koordinaatit X = 444 79
 Y = 7011 84
 Z =

ALAHÄRMÄ

— " —

6

Marjasaarenmäki

kl Härmä

H Ponnasmäki 17¹⁵

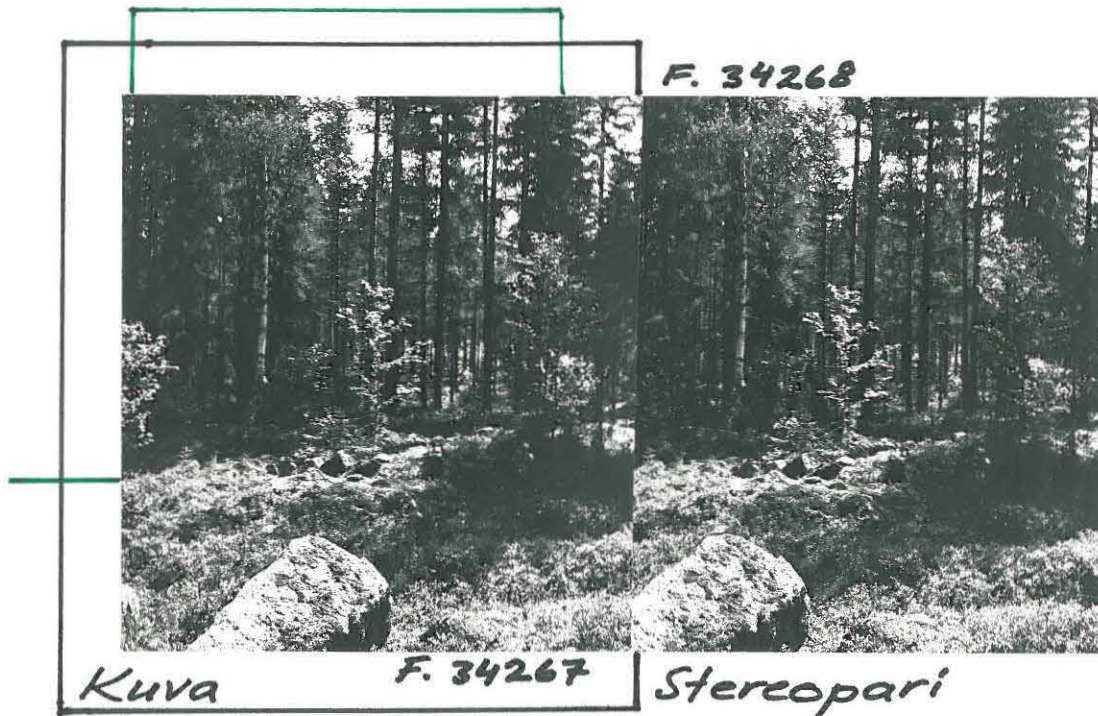
om Arvo ja Antti Pove (jako tulossa)

os Härmä Pove

R röykekiötä

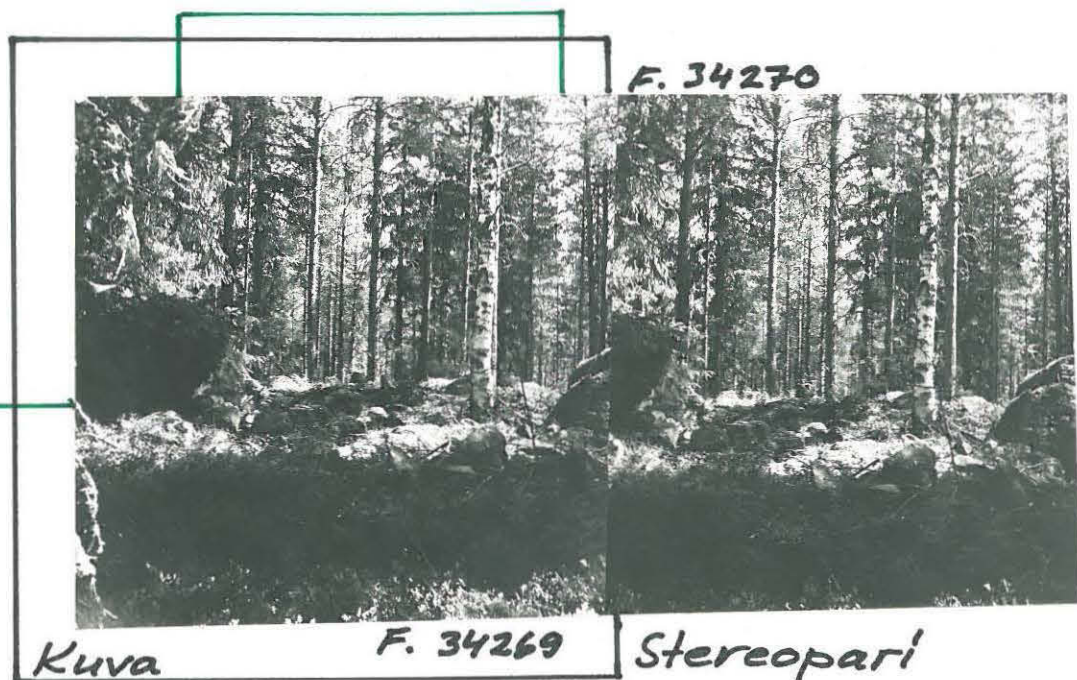

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ MARJASAARENMÄKI
2312 07 ALAHÄRMÄ 6

VII:3-4

RÖYKKIÖ A S:STA 49.00

VII:5-6

RÖYKKIÖ B S:STA 43.00

Juv. -67
valok.

344 (9)
ALAHÄRMÄ
-11- 6
Majasaarenmäki

Korkea, metsäinen ja louhikkoineen Majasaarenmäki sijaitsee Vuosnevan itäpuolella, lampaanjään ^{viijetellen} rantatasanteen reunassa. Sen laella, S-rinteen yläpuolella on lähekkäin kaksi röykkiötä:

A: 10x8 m, matala, keskeltä kaiveskeltu.

B: A:sta 10 m s:aan 50.50; koottu isojen lohikareiden väliin. Syväälle kaiveskeltu, keskellä kasvaa koivu.

Sirelius on käynyt paikalla v. 1950.

Sul 7

Pennskarén 2312 07 C
 koordinaatit x = 901162
 y = 244772
 z = 65 m

ALAHÄRMÄ
 —"— 7
 Länkesmäki

kl Hakala
 H 11²⁹
 om
 os

Röykkiö

Pääjärven N-puolella on N-S-suuntainen
~~Länkesmäen - järvi~~ kalliopöytä, jonka
 pohjoisella osalla, järvikalliolla, on kaksi röy-
 kiötä (n:o 8) ja eteläisellä, Länkesmäellä,
^{yksi} ~~kaksi~~ röykkiötä:

Laakean kalliion loivalla W-rinteellä
 harvassa seläntoimissa. Ø n. 7 m, matala.
 Keskeltä pohjalla n. 1,5 x 2 m laaja, 25 cm
 paksu keskeltä haljennut laakakivi vaakasuorassa.
 Keskeltä pohjaan (ei. laakakiveen)
 asti kaiveskeltu

Juv. -68
valok.

ALAHÄRMÄ

— 11 —

7

Lähdemäki

ks. ed. s.

SWL (6)

Peruskartta 2312 07 C
koordinaatit X= 447 84
Y= 7012 36
Z= 67,5

ALAHÄRMÄ

— II —

8

Järvileallio

kl Hakola

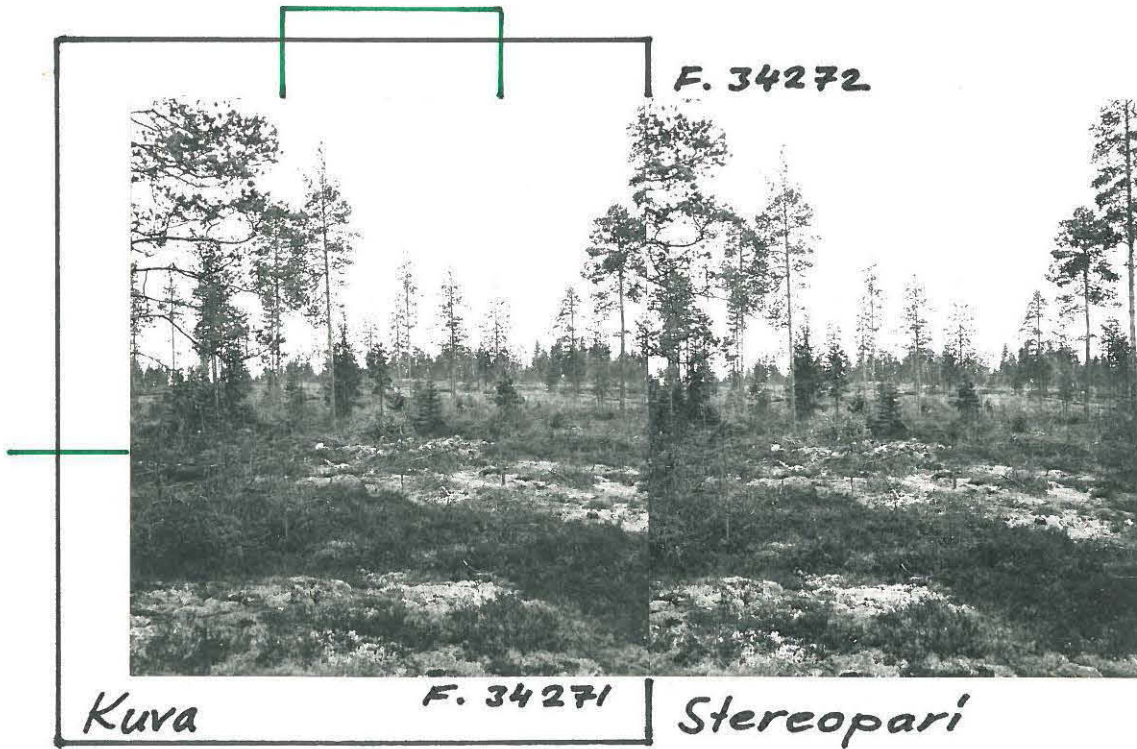
H

om Nikolai Kari

os Kauhara

2 räjkiötä

ALAHÄRMÄ HAKOLA JÄRVIKALLIO
2312 07 ALAHÄRMÄ B

RÖYKKIÖ B S:STA 03.00

V:1-2

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inno. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
- " - 8
Järvikallio

Läntesmäen - Järvikallion N-S-suuntaiseen kalliojalsoon poljoisella, laakealla Järvikalliolla on ~~huipulla~~ ^{halkeamaluella} ja kaksi röykkiötä:

A: huipun NNE-puolella tasanteella. ϕ 8 m, matala. Keskustassa ollut sorakeros kalliolta. Keskusta poljoaan asti kivisteltä, kiviä keitelty laajalle alalle.

B: A:sta n. 150 m WSW, samalla tasanteella. ϕ 10 m, korke. n. 0,5 m. Kuunto hyvä, väkän keskeltä penkeistetty.

MFR 004 010003

Penssailla 2312 07 D
 koordinaatit X= 449 34
 Y= 7016 80
 Z=

ALAHÄRMÄ

- " -

9

Korkeamäki

kl Härmä

H Ylikunnari 9³⁴ / Rintakunnari 9³⁸

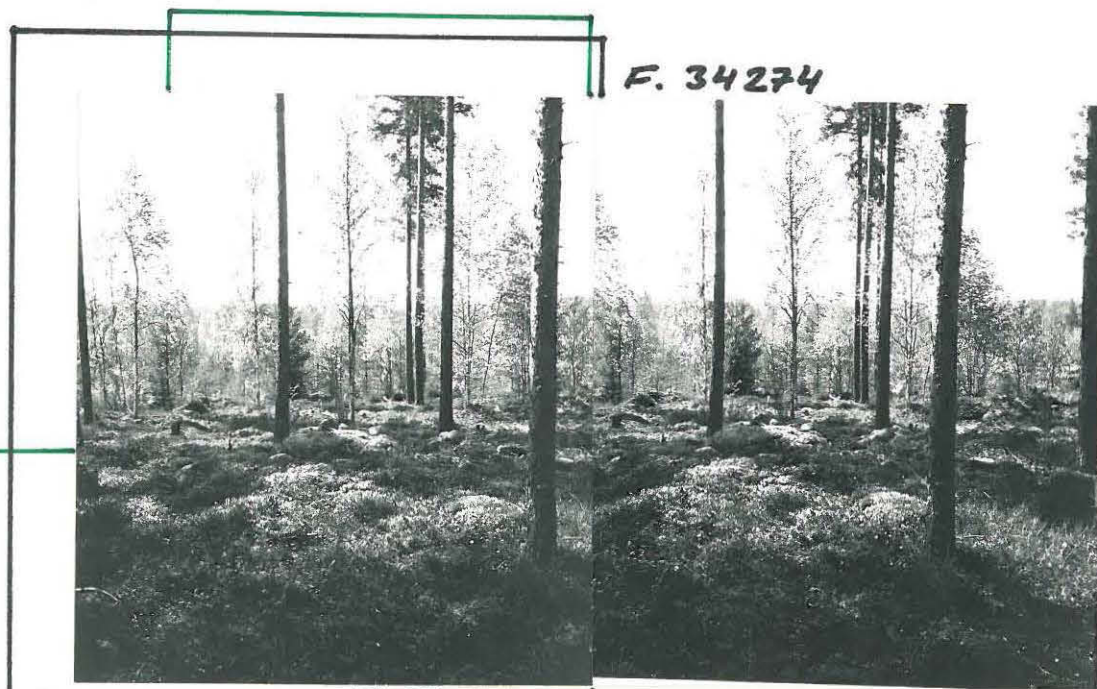
om Olavi Kunnari / Julia Kunnari

os Härmä Kunnari (kumpikin)

7 röykekiötä ja 2 ^{kehämäistä} latomusta

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ KORKEAMÄKI
2312 07 ALAHÄRMÄ 9

F. 34274

Kuva

F. 34273

Stereopari

RÖYKKIÖ A S:STA 04.00

V:3-4

F. 34275

Stereopari

Kuva

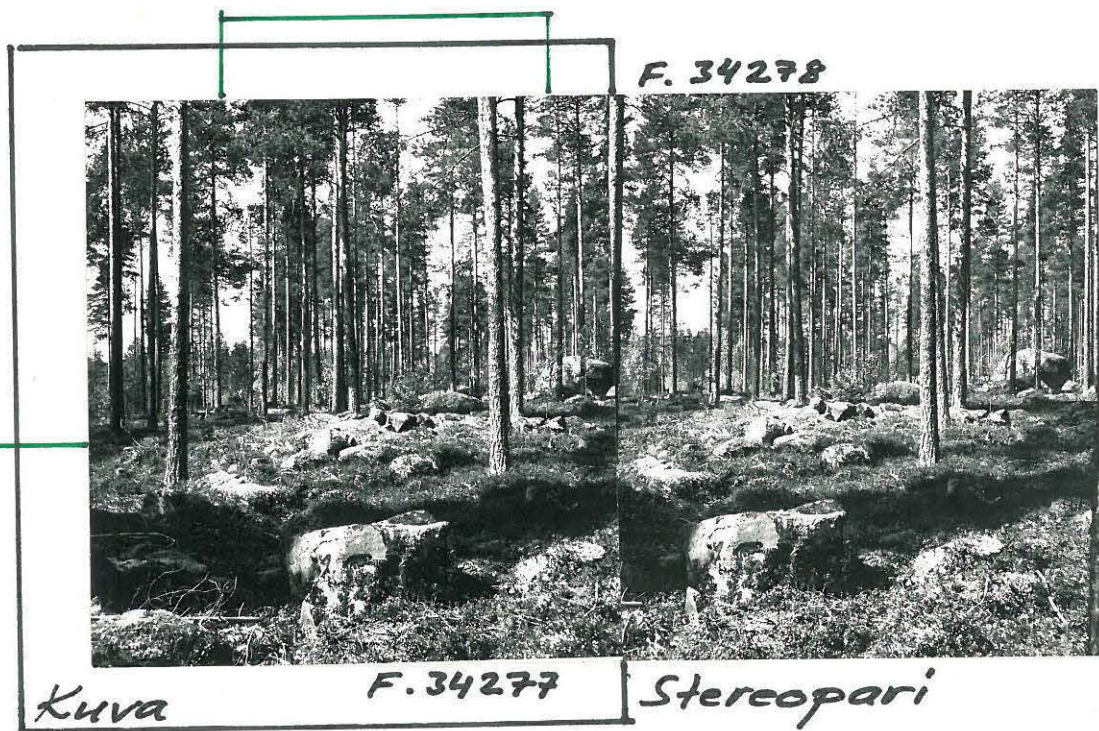
F. 34276

RÖYKKIÖ B S:STA 07.00

V:5-6

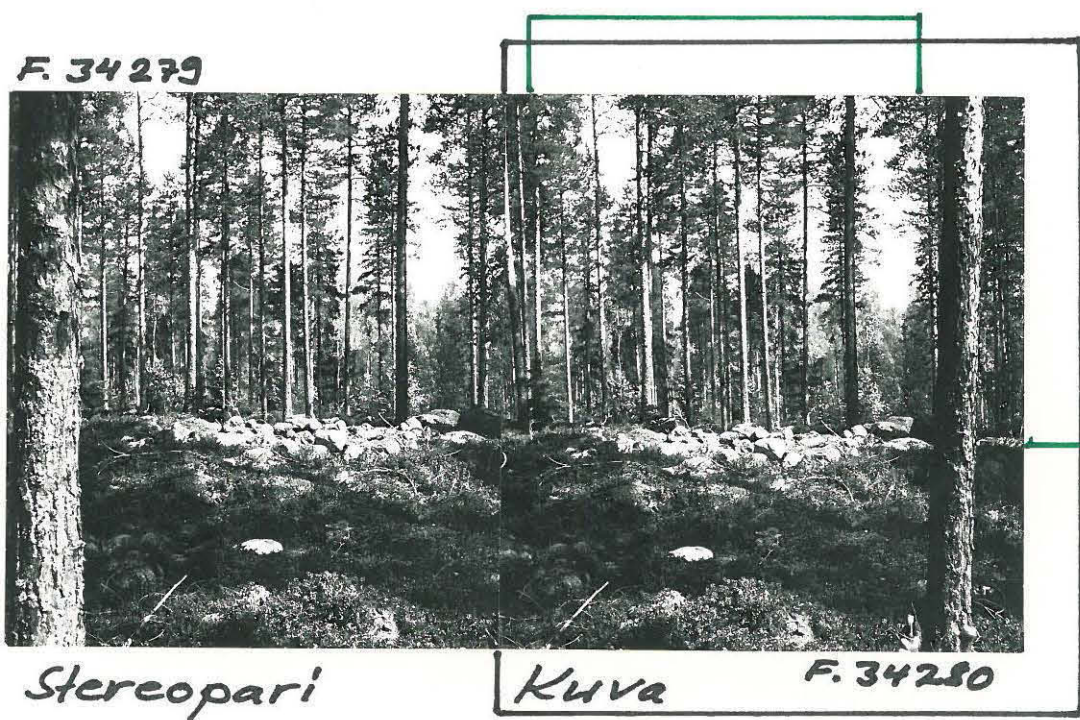

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ KORKEAMÄKI
2312 07 ALAHÄRMÄ 9

V:7-8

RÖYKKIÖ C S:STA 15.00

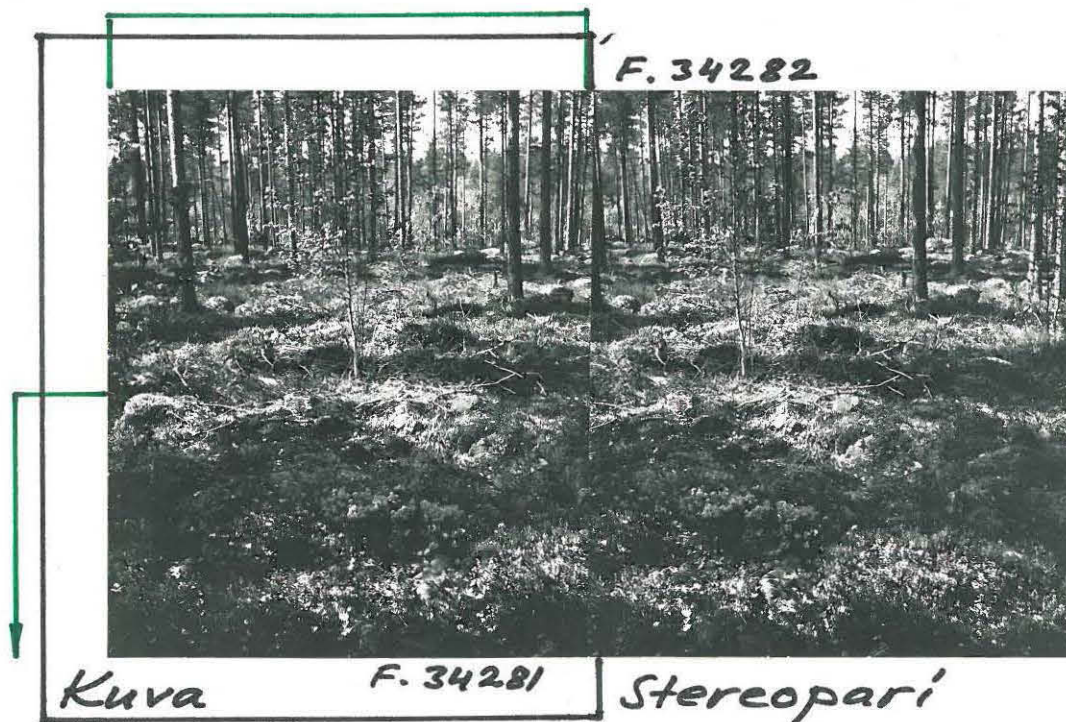

V:9-10

RÖYKKIÖ D S:STA 37.00

ALAHÄRMÄ HÄRMÄ KORKEAMÄKI
2312 07 ALAHÄRMÄ 9

RÖYKKIÖ F S:STA 12.00

V:11-12

Juv. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

-11- 9

Korkeamäki

Alahärmän ja Korkeajärven rajan läheillä, laajojen nevojen takana, Korkeajärven puoleisen kallioalajästemien W-puolella ja Haarusjärven S-puolella on korkea, louhikkoinen moreenimäki, Korkeamäki l. Korkeasaari. Sen laella ~~suu~~ sekametsässä on useita röykkiöitä ja keliämäisiä latomuksia:

A: ϕ 6 m, matala; iso, matala lohkarerimuana.

B: A:sta 20 m s:aan 01.00. ϕ 6 m, korke. n. 0,5 m; iso lohkareripytyypätyinä S-reunassa. Röykkiön yhdistää ^{2 m} leveä, matala lohkareräitä C:hen.

C: B:stä 8 m s:aan 48.00. ϕ 6 m, korke. n. 0,5 m.

D: C:stä 6 m s:aan 07.00. ϕ 6 m, korke. n. 0,5 m.

E: ϕ 5 m, matala.

F: ϕ 5 m, matala.

G: F:stä n. 10 m s:aan 48.50. ϕ 6 m, matala; isojen lohkareriden välissä.

Kaikkia röykkiöitä on keskeltä läivesteltä. Niiden joukossa on myös ~~muutama~~ kalsi keliämäistä kiviladellua:

1. Røykleiön F SE-puolella, pyöreä, hie-
man epäselvä keliä. $\varnothing$ n. 16 m.

2. Røykleiön F SE-puolella ja latomuk-
sesta 1 n. 40 m NW. Pitkulainen (n. 16 x 10 m),
pitäkseli s:sa 21.00 - 51.00.

Mäellä on muutamia lohkarikasaukia,
joiden joukossa voi olla muinaiskantoja.
Edellä on lueteltu vain varmat.

Peruskartta 2312 07 C
Koordinaatit X = 445 81
Y = 7014 54
Z =

ALAHÄRMÄ
—||— 10
Tienvieri

kl Härmä
H Tienvieri 13⁷²
sm Kivi Ahola
os Härmä Perola

Kirkkautinen irto löytö

löydöt:
KM 17454, kivitallia

16

15

14

13

12

11

10

115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125

8
12

Juv. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

— " —

10

Jienvieri

jodaus

Mr. Arvi Shola on 1950-luvun alussa töytänyt ojankaivon yhteydessä kiviesimeen laakealta, loivasti Riitaluomaan laskevalta peltoaukealta (n. 10 m luoman tönnästä), n. 20-30 cm syvältä hiesumaasta. Paikalla ei ole asuinpaikkaan viittävin merkkejä.

Pemskartta 2312 07

ALAHÄRMÄ

Tärkeä paikallistamattomat vito- ja kajaletydois

ALAHÄRMÄ 11 KM 3909, kivitallu

Jnr. -67

ALAHÄRMÄ

— " — //

Riitakorpi //

"Löydetty aurassa Riitakorven
pellonmaasta kolmen kumim pöystä (Kum-
pulan talostalo?), löyt. talokas Emanuel
Kumpula. Läh. museon kerääjä Jaakko
Pitkäkangas v. 1900".

Saattaa olla asuinpaikalta ALAHÄR-
MÄ 3 (Riitakorpi), joka tapausessa sa-
moilta pelloilta.

Peruskartta 2312 05, EKOLA

1.	3 röykkiötä, Toivonniemi	Heikkilä, Toivonniemi 14
2.	— " —, Rintarainio	Heikkilä, Rintarainio 170
3.	Pöykkiö, Tieraauva	Heikkilä, 2 ⁸³
4.	— " —, Katiska	Vuorikoski, Hauhimäki 10 ⁴⁶
5.	2 röykkiötä, Nourbacken	Heikkilä, Isotalo 3 ¹²⁶
6.	2 röykkiönpoljia (?), Yläsenimäki	Heikkilä, Ekola 2 ⁴⁵ Ylinen 2 ⁵²
7.	Rautak. arp., Karkaus	Heikkilä, Karkaus 7 ⁹
8.	Kivik. (?) irtol., Yläsenimäki S	— " —, Ylinen 2 ¹⁵
9.		

KJR 004 01 2012
Sela (12)

USIKARLEPPY

13

Peruskartta 2312 05
koordinaatit X = 702594
Y = 243232
Z = 35

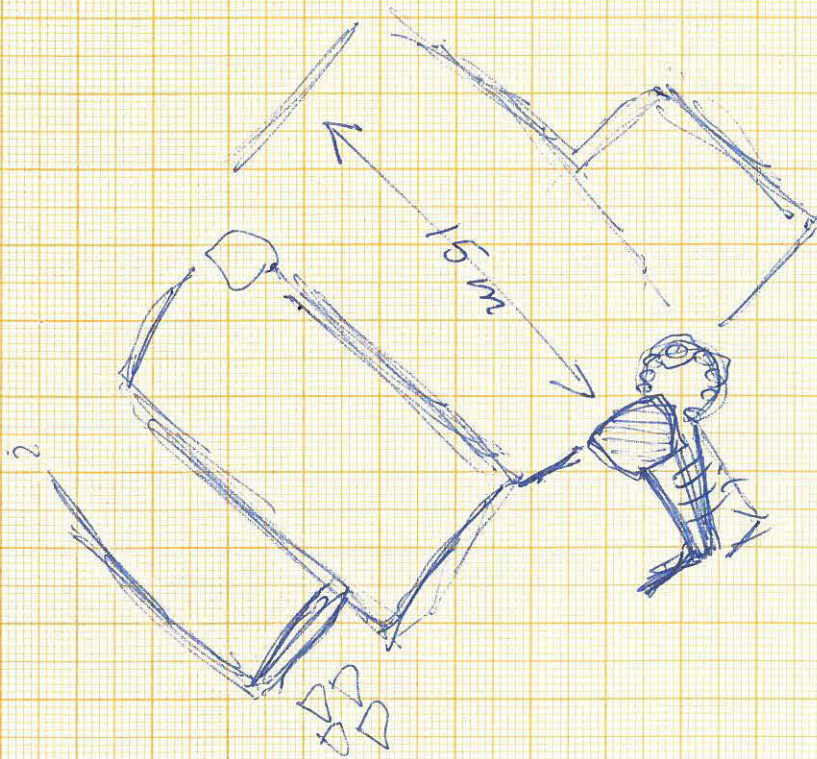
ALAHÄRMÄ
EKOLA 1
Toivonniemi

- hl Heikkilä / Jermu Overjeppo
- hl Toivonniemi 14 (Alahärmä) / Keppo 926 (Jermu)
- om Kustaa Palo (Alahärmä) / kauppaneuvos Flög-
lund (Jermu)
- os. Karhaus (K. Palo)

3 royllekiötä

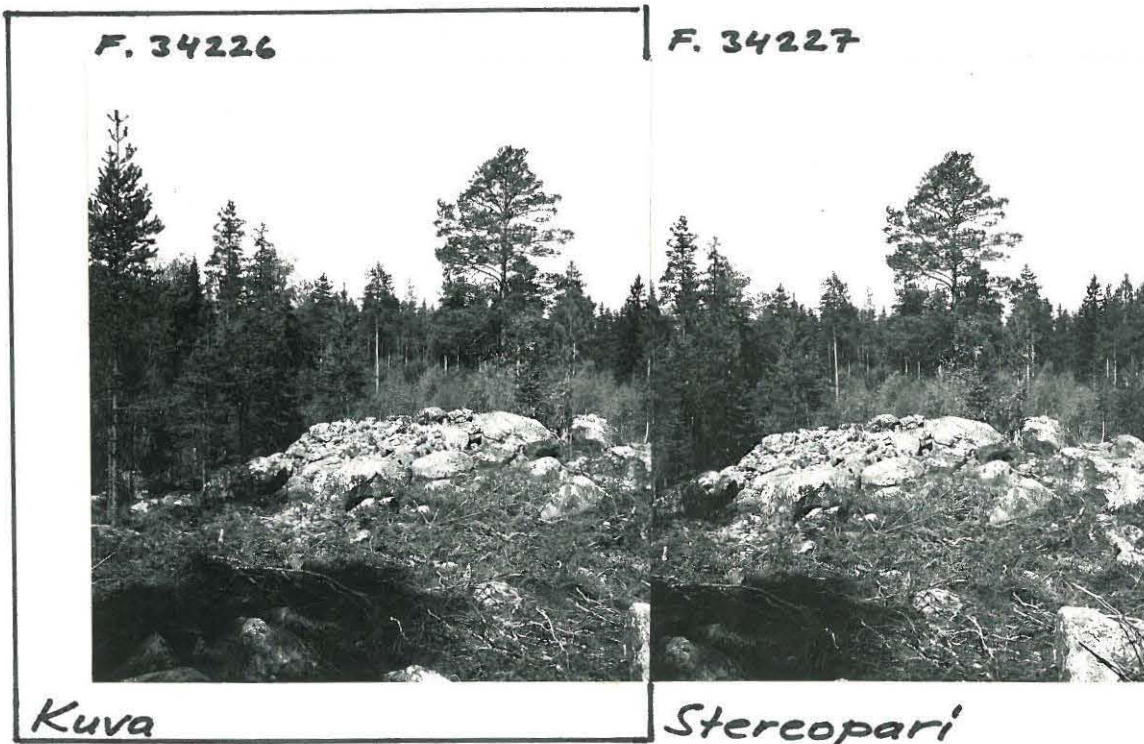

mittalaava alluper.
luonnolisen liian
pitkä (20 m $\approx$ 10-12 m)

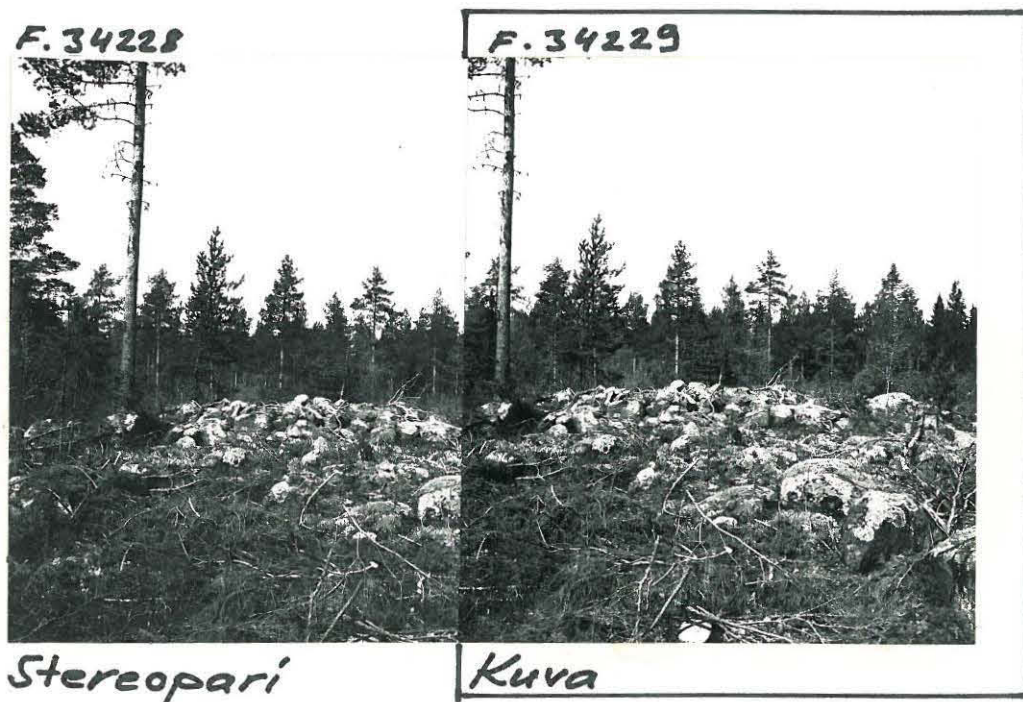

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ TOIVONNIEMI
2312 05 EKOLA 1

III : 11-12

RÖYKKIÖ A S:STA 22.00

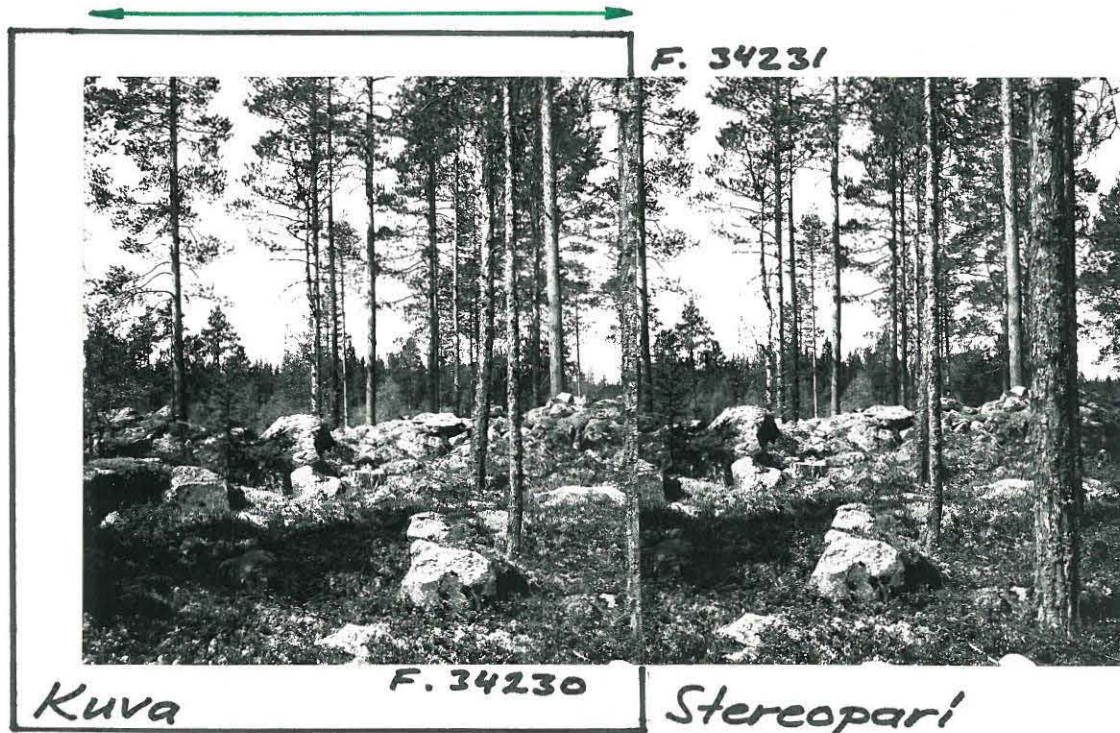

IV : 11-2

RÖYKKIÖ B S:STA 20.00

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ TOIVONNIEMI
2312 05 EKOLA 1

IV : 3-4
RÖYKKIÖ C S:STA 18.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
EKOLA 1
Joivonniemi

Alahärmän kapean ja pitkän Jevuan työntyrän kielekkeen N-reunassa, Jevuan rajalla (täkellä Muusalan rajaa), ^{öijälän} Klauvan meren takana, louhikkoisessa ja epätasaisessa metsämaastossa on kolme röykkiötä:

A: ϕ 10 m, korke. n. 1 m. Keskeltä kaiveskeltu.

B: samalla pienellä louhikkotönkällä kuin A (siitä n. 20 m s:aan 06.00). Pitkulainen, 10×4 m, matala (pit. alar. s:ssa 28.00-58.00). S-päässä pieni kuopio, muuten ehjä.

C: pieneen erilliseen louhikkomäen S-reunalla, edistä n. 120 m s:aan 11.00. Pitkulainen, 9×2 m, matala (pit. alar. s:ssa 00.00-30.00). Kummassakin päässä iso, matala lohke (alunperin pystyrä ollut päätylaatta). Parista kohdasta hieman kaiveskeltu.

Röykkiöt liittyvät suureeseen röykkiöalueeseen, johon kuuluu myös röykkiöitä Jevualta (ks. tark. kert. v:lta 1968).

Peruskartta 2312 05
 koordinaatit X=
 Y=
 Z=

ALAHÄRMÄ
 EKOLA 2
 Riutavainio

kl Heikkilä
 H Riutavainio 1¹⁰
 om Ormo Karhauk
 os Valli, Karhauk

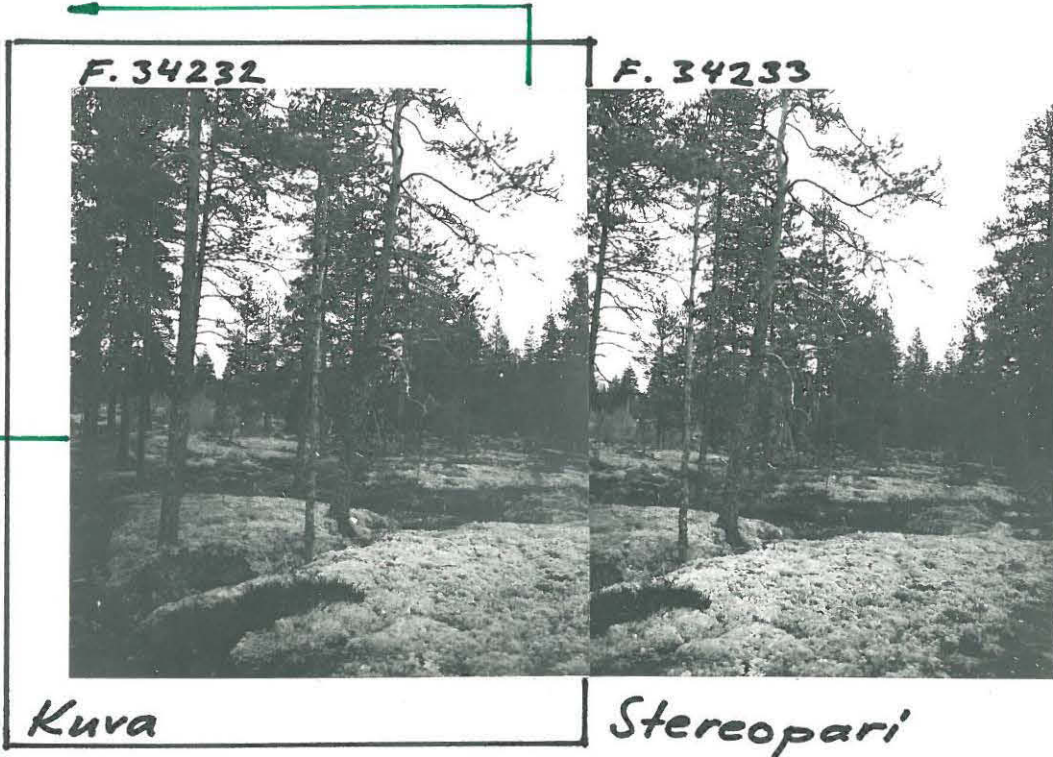
3 rönkeliötä

löydöt:

KM 17457, leiväsiipil.

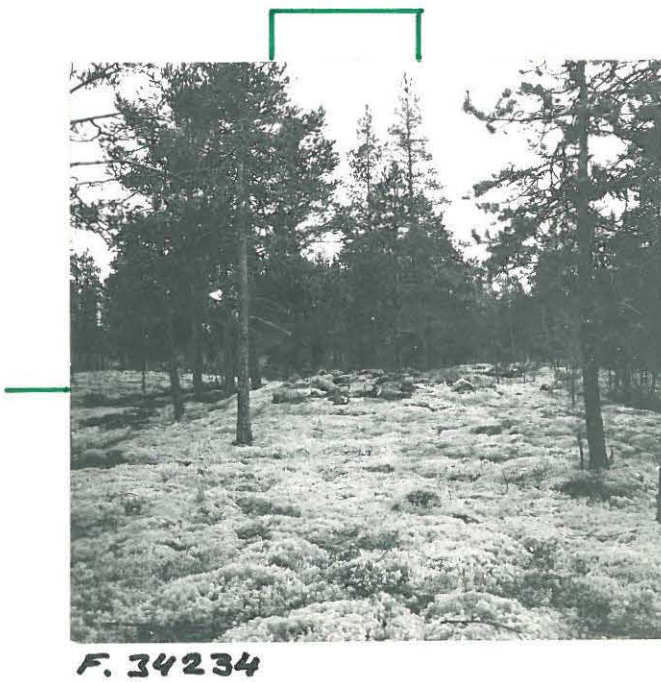

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ RINTAVAINIO
2312 05 EKOLA 2

II:1-2

RÖYKKIÖ A S:STA 17.00

RÖYKKIÖ B S:STA 01.00

I:12

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inno. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
EKOLA 2
Pintavainio

Alahärmän pitkällä ja kapealla Jepu-
aan työntyvällä kielekkeellä, laakealla kal-
liolla harvassa mänty metsässä:

A: lähellä kallion S-reunaa. Pitkulai-
nen, 21×5 m, matala (pit. os. s: ssa
15.80 - 45.80). Useasta kohdasta hajoi-
tettu ja polijaan asti kaivettu. Kivistä
rakennettu viereen ruojia ja tienä.
Kaivettua osaa poljalta, kalliolta, löy-
tyi joitakin mahdollisesti rouskittuja
kvartsi-siruja (ks 17457).

B: A:sta n. 60 m N. $\varnothing$ 5 m, matala.

C: B:stä n. 100 m NE. Pitkulainen, n. 10×2
m, talvitien kaltaisena. Täyden sam-
maloituneet.

Röykkiöt liittyvät laajaan ryhmään,
johon kuuluu röykkiöitä Jepualta (ks.
tark. kert. v: lta 1968).

Penskartta 2312 05

ALAHÄRMÄ

koordinaatit X = 702674

EKOLA 3

Y = 243722

Tieraneva

Z = 30

kl Heikkinen

H 265

om Jouko Jalvitie

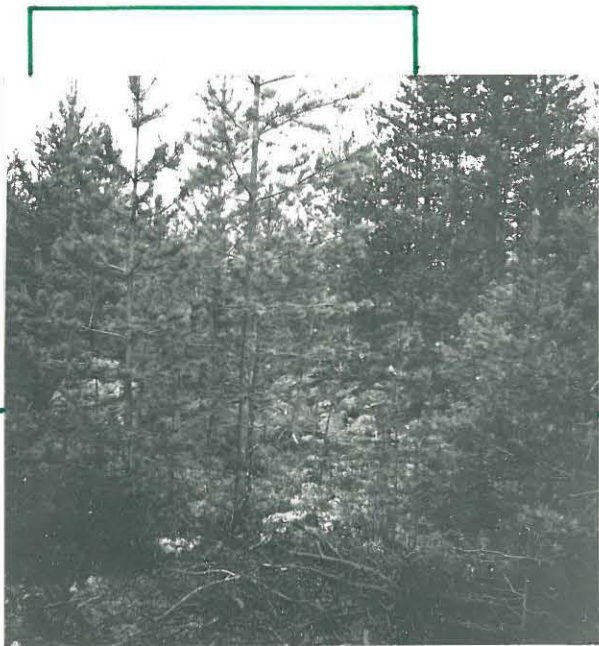
os Volli, Ekola

Röykylä.

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ TIERANEVA

2312 05 EKOLA 3

F. 34235

RÖYKKIÖ S:STA 17.00

I 110

Valok. A. Siiriäinen 1967

Ins. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

EKOLA 3

Tieranera

Orjain viljelyselle reivattu Tieraneran itäreunalla, NNW-SSE-suuntaisen moseeniharjanteen laen N-osassa, muoressa tiheässä männikössä on röykkiö: Pitkulainen, 14x12 m, matala. Hieman sieltä täältä kaiveskeltu.

Peruskartta 2312 05

koordinaatit $x =$

$y =$

$z =$

ALAHÄRMÄ

EKOLA 4

Katiska

kl Vuorokorkei

hl Hauhimäki' 10⁴⁶

om Kustaa Hauhimäki'

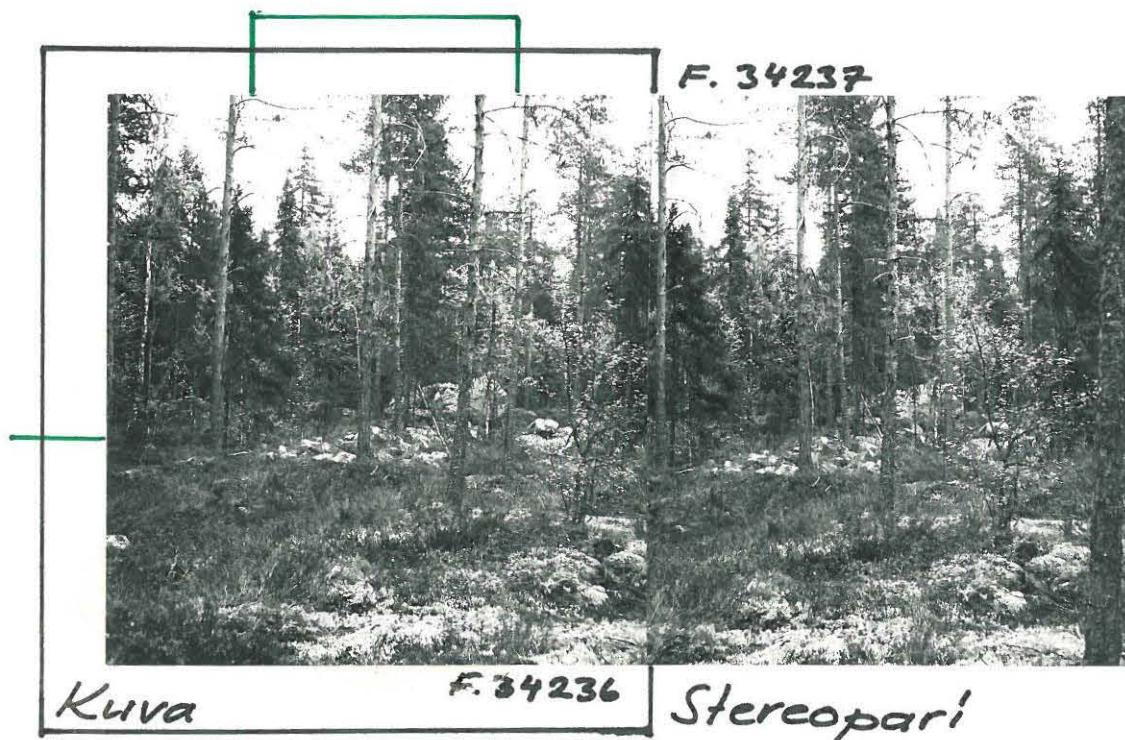
os Hauhimäki'

Röylekiö

ALAHÄRMÄ VUOSKOSKI KATISKA

2312 05 EKOLA 4

IV:5-6

RÖYKKIÖ S:STA 48.00

Valok. A. Siirriäinen 1967

Inw. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
EKOLA 4
Katiska

Katiska-alue kutsutun ^{metri} alueen N-osassa, laakeiden Vilkkilänkallion itäpuolella, matalan ja louhikkoisen kalliomaen laella, loivasti koilliseen viettävällä rintamalla, sekametsässä, polun itäpuolella, on röykkiö:

Pitkulainen, 12×3 m, matala (pit. abs. s: ssa 20.00 - 50.00). Iso siirtolohkare S-päässä. Koottu melko kooltaan kiviä, myös N-päässä muuta kiviä hieman isompi lohkare. Pitkien pituus- jaan kerkeitä kaiveskelku.

Peruskartta 2312 05
 koordinaatit $x =$
 $y =$
 $z =$

ALAHÄRMÄ
 EKOLA 5
 Norbacken

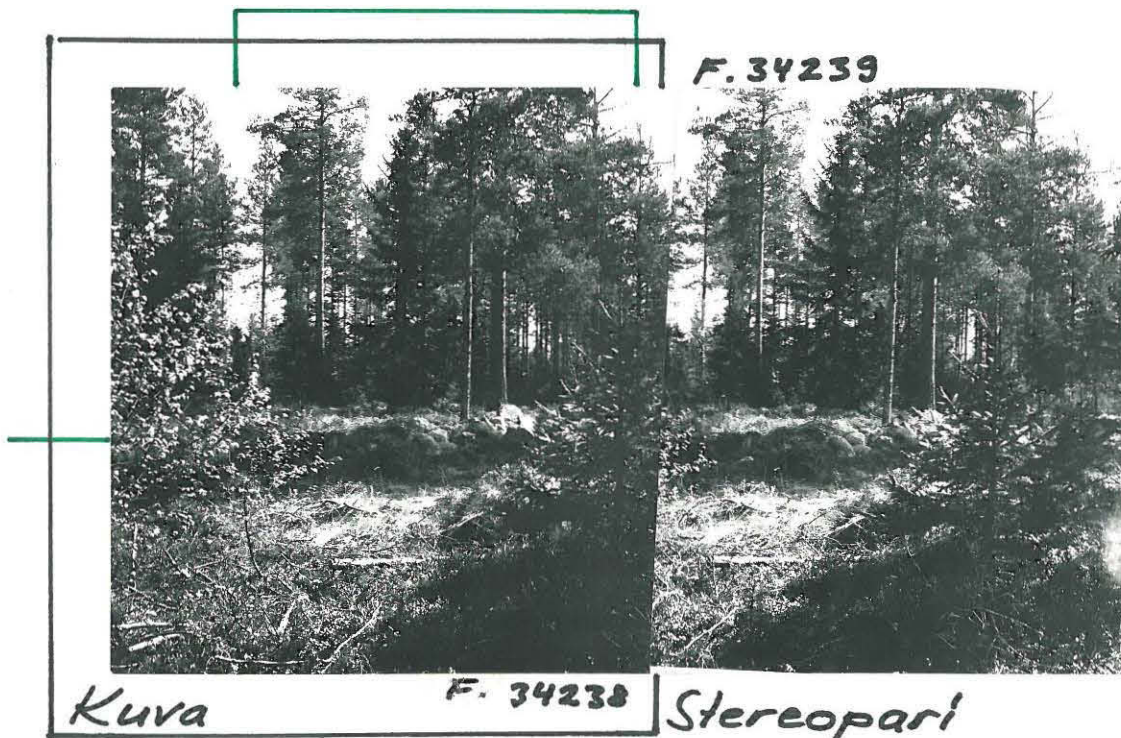
kl Heikkilä
 tl Isotalo 3~~36~~120
 om Kustaa Isotalo (kuollut, tila jossain)
 os Valtti, Isotalo

2 roylakirja

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ NORRBACKEN

2312 05 EKOLA 5

II: 9-10

RÖYKKIÖ B S:STA 45.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inno. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
EKOLA 5
Norbacken

Ekoluoman ja onttain viljelykivelle rai-
vattun Keunetinneran itäpuolella sijaitse-
van, meträisen ja N-päästään asutun mo-
reenimäen laella, hieman N:een viettä-
vällä maastokohdalla on kaksi rönkeliötä:

A: Pitkulainen, m. 9×2 m, matala (pit.
als. siirra 22.00 - 52.00). Koottu isok-
koista kivistä. S-päästä syvään kai-
veskeltu.

B: A:n N-päästä m. 8-10 m N. Pitkulai-
nen, 8×2 m, matala (pit. als. siirra
21.00 - 51.00). Koottu isokkoista kivistä.
Ehjä.

Peruskartta 2312 05

koordinaatit A: $x =$

$y =$

$z =$

B: $x =$

$y =$

$z =$

ALAHÄRMÄ

EKOLA 6

Ylisenmäki

kl Heikkilä

H Ekola 2⁴⁵ (A) / Ylinen 2⁵² (B)

om Antti Ekola / Matti Ylinen

os Valtti Ekola

2 roylakion pelijaa ?

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ YLISENMÄKI
2312 05 EKOLA 6

F. 34240

RÖYKKIÖNPOHJA
A S:STA 18.30

II: 11-12

Stereopari

Kuva

F. 34241

F. 34242

KIVIRIVIÄ S:STA
18.00

III: 1-2

Stereopari

Kuva

F. 34243

F. 34244

RÖYKKIÖNPOHJA
B S:STA 32.00

III: 14

Jou. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

FKOLA 6

Yläseunmäki

N. 200-300 m kapuanjooesta länteen Heik-
kitän kylään on yläseunmäen, korkean ja met-
säinen louhikkomäki, Yläseunmäki. Mäen N-
päässä, loivalla rintamalla on mahdollinen
röykkiön polija:

A: ϕ n. 6m. Reunakivet (?) jäljellä.

Mäen loivalla SW-rintamalla on toinen mah-
dollinen röykkiön polija:

B: ϕ n. 7m. Reunakivet (?) ja osa keskus-
osan pienempiä kiviä jäljellä.

Mäen laella on litäksi n. 40 m pitkä hie-
man katkeileva lohkarijono suunnassa 22.00-
52.00.

Peruskartta 2312 05 D

ALAHÄRMÄ

koordinaatit X=
Y=
Z=

EKOLA 7

Karhans

kl Heikkilä

H Karhans 19

tm op. Eero Karhans

os Valtti, Ekola

Rautakautionen asuinpaikka

löydöt:

KM 17458:1-

, keramiikkaa, kvartsi-is-
kolisia, savitiivistettä (?)

18908

EERO KARHANS (1872), kaly, op. lyly-

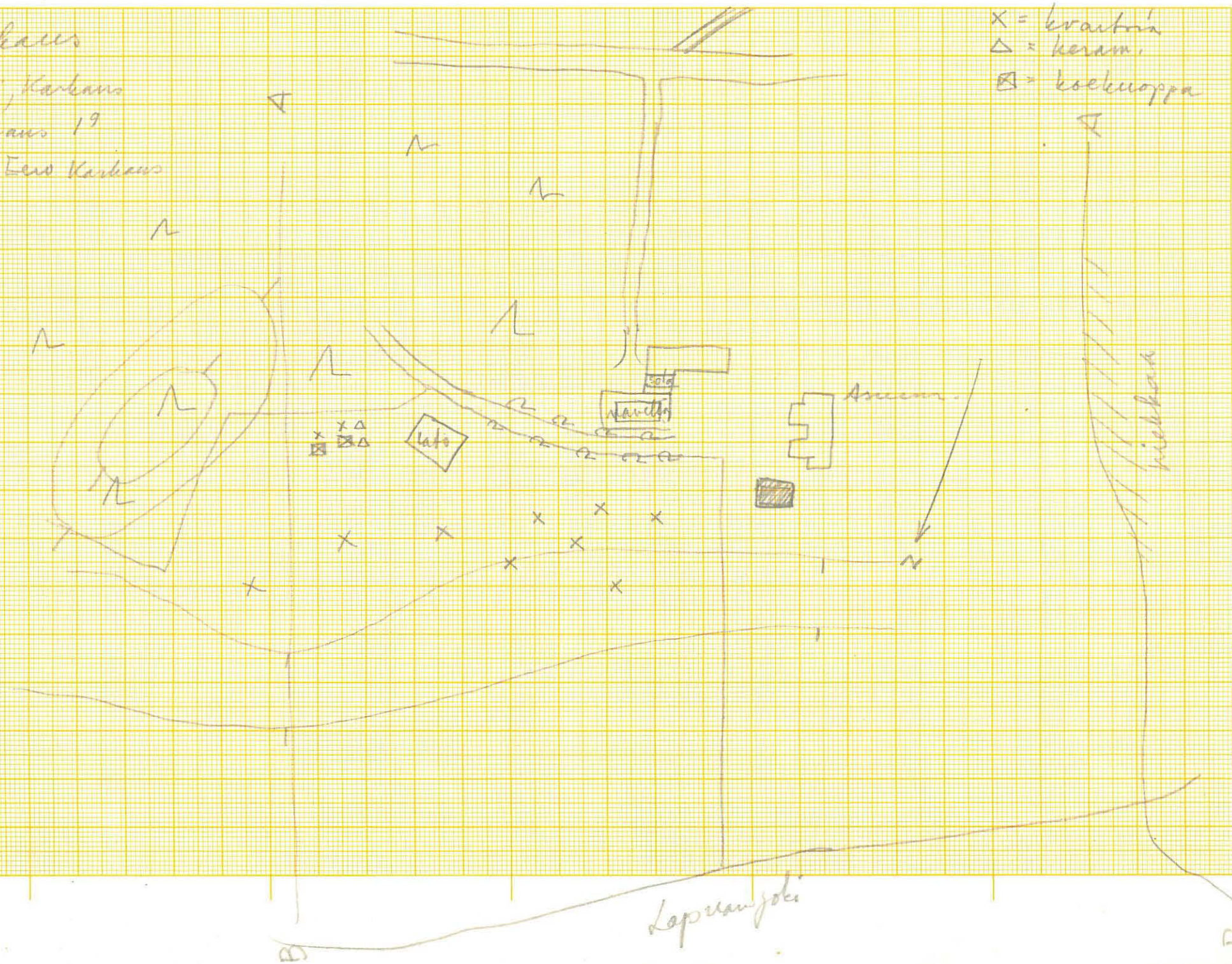
Karkaus

os. Valtti, Karkaus

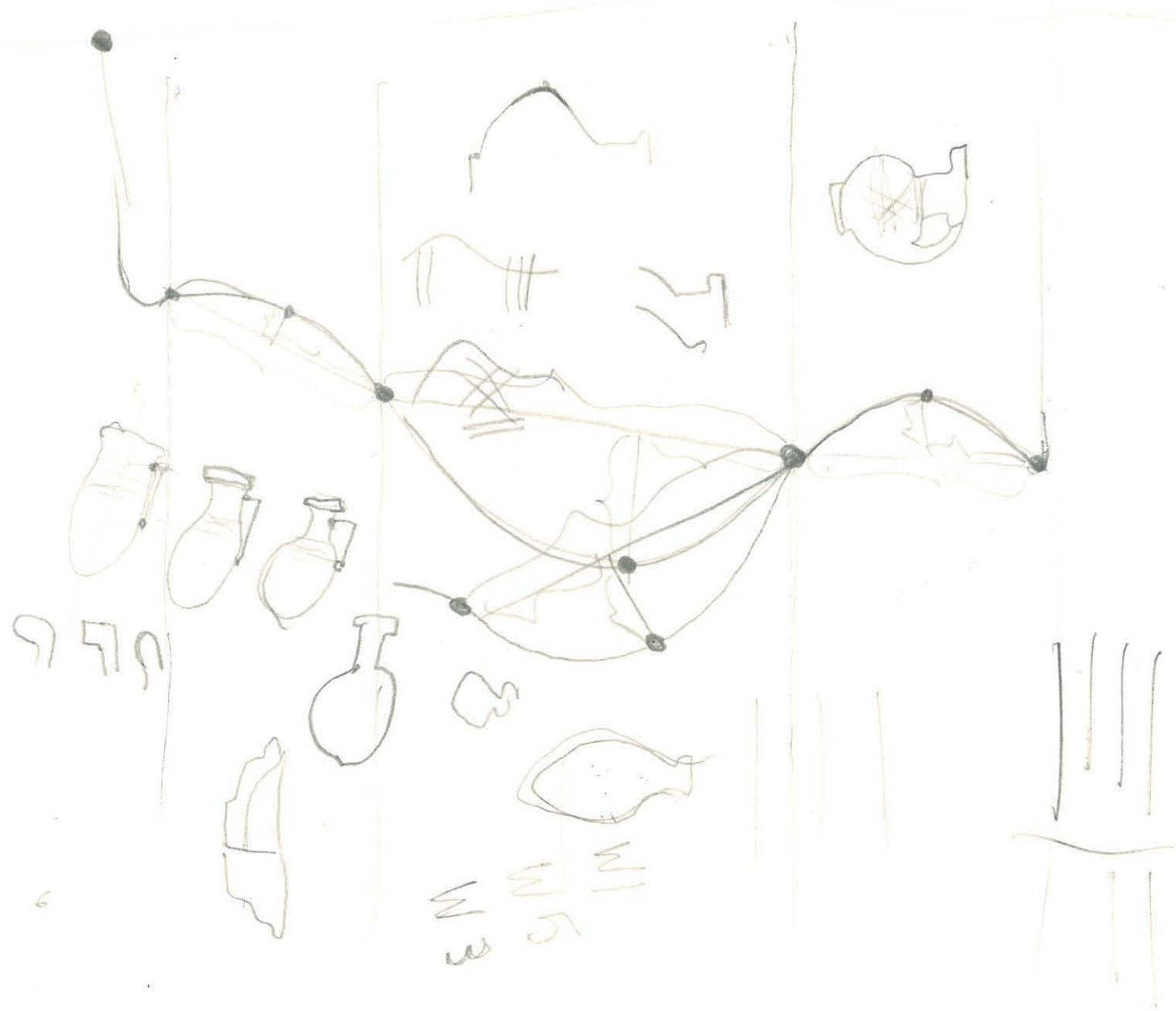
H. Karkaus 19

om. op. Eero Karkaus

- x = kvaakoin
- △ = kerami.
- ⊠ = koekuoppa

25

150

9 7 8

6

M M M
W 5 M

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ KARKAUS

2312 05 EKOLA 7

F. 34245

F. 34246

F. 34247

F. 34248

ASUINPAIKKA KUVATTUNA JOKIVARREN TÖRMÄLTÄ S:STA 43.00 - 13.00.

LÖYTÖALUE MERKITY VIHREÄLLÄ. PUNAISELLA MERKITYLLE KOHDALLE

LADON VIEREEN TEHTIIN KAKSI KOEKUOPPA, JOISTA TOISESTA

LÖYTYI SIRU ASBESTIKERAMIKKAA.

II: 5-8

Valok. A. Siiriäinen 1967

Juv. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

EKOLA 7

Karkaus

Jo ennen II Maailmansotaa oli kausak.
op. Eero Karkaus töytänyt kotipelloltaan,
Kajurajoen etelä (länsi) rannalta Alahär-
män ja Jepuan rajalta keramiikkaa, jonka
kurausten perusteella — palat olivat joutu-
neet hukkaan — arvelin olevan ns. Sär 2-
ryhmän ^(ks. ohjenujokuva) asbestikeramiikkaa. Käydessäni
töytäpaikalla poimin n. 200 m pitkältä
alueelta Karkausen talon asuinrakennuk-
sen itäpuolelta runsaasti kvartsi-iskolria
ja palaneita savenkappaleita (jombalainin usein
töyhtyy mm. rautakautivilta polttoaknustoil-
ta); talon ladosta (ks. karttaluonnosta) n.
20 m itään tekemästäni pienestä koeku-
pasta löytyi ^{kalvosi} pientä rirua asbestisekotteista
naarmu- tai urapintaista, oluiseinäistä ke-
ramiikkaa, jonka Chr. Carpelan tunnisti
Sär 2-keramiikaksi?

Maasto töytäpaikalla on loivaa N-rin-
nettä (Taraisen hiekkamurmen); sen itä-
puolella on pieni, matala louhikkokohou-
ma. Kvartseja löytyi pellon yläosasta ja
meträrajanasta, alemmasta pellolta en löy-
töjä havainnut; asuinpaikka sijaitsee

siiis runsaan sadan metrin päässä jär-
kätöimäisistä jöesta ja on näin ollen
turkin jöeuranta-asuinpaikka. Löytöalueen
alapuolella on maasto tasainen ja ta-
van maaperä savea kun se löytöpai-
kan kohdalla on tasarakeista hiekkää.
Värittyynyttä kulltumerikerrosta ei kol-
kuopissa havaittu.

Peruskartta 2312 05
 koordinaatit x=
 y=
 z=

ALAHÄRMÄ
EKOLA 8
 Yläseunniemi 5

- kl Heikkilä
- kl Ylinen 2¹⁵
- om Tapio Ekola
- os Voltti

(?)

Kirjeautineu & irtolöydyt

löydöt:
 KM 14148, reikälini

ALAHÄRMÄ HEIKKILÄ YLISENMÄKI S

2312 05 EKOLA 8

I:8

F.34249

LÖYTÖPAIKKA S:STA 38.00

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
EKOLA 8
Ylisenmäki 5

Röykkiöiden EKOLA 6 yhteydessä kuvattun Ylisenmäen SE-rinteeltä on v. 1936 Matti Ylinen löytänyt Toivo Ekolan uurettan perustuksia kaivettaessa kuopasta luodusta kaivinnullasta, vajaan metrin syvyydestä reikäkiven. Löytökohta on melko jyrkässä, moreenieron rinteessä eikä paikalla ole ainakaan kivikautista asuinpaikkaa.

VAKKURI

Peruskartta 2312 04, (KUOPPA) nitajämsellä

20	1.	Kivik. asp., Ekojärvi	Eko, Kovanen	3'
21	2.	Röykkiö, Hauhinerva	Hakola,	2'' ⁴
19	3.	6 röykkiötä, Ekosimio	Ranta, Eko	3 ²⁴ /3
22	4.	Röykkiö, Karkukallio	Härmä, Yliluodei	2 ^{2/7}
8	5.	2 röykkiötä, Kifimäki	Keptölä	1 ²²
	6.	Kivik. irkol., Takalila	Hakola, Kujampää	2 ⁴⁵
	7.	- "- , Ala-Vakkuri	Vuoskoski, Ala-Vakkuri	14 ⁵⁰
	8.	- "- , Åsland	Vuoskoski, Saraniit-	ty 15 ²¹

(Siv 20)

Peruskartta 2312 04
 Koordinaatit x= 7012 16
 y= 2473 90
 z= n 570 m

ALAHÄRMÄ
 KUOPPA 1
 Ekojärvi

kl Eko
 tl Kovanen 3'
 om Sulo Kovanen
 os Vottili Kuoppala

Kivikaution asuinpaikka

Töydät:
 KM 10130 (?),
 KM 17452:1-4,

Juv. -67

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 1
Klojänni

Peruskartta 2312 04

koordinaatit x=

y=

z=

ALAHÄRMÄ

KUOPPA 2

Hankinera

kl Hakola

H

2¹¹⁴

om

os

Röykkiö

Juv. -68
valok.

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 2
Haukinen

Ekokankaan poljoispuolella olevan suon
takana eletään työntyvän louhikoniemelkeon
S-käijennä, tiheässä sekametsässä on röyk-
kiö:

pitkulainen, 5x3 m, matala. Pituusak-
seli si:sta 51.00 - 21.00. Ladattu melko
isoista kivistä. Keskeltä syvälle kaives-
keltu.

Pemskartta 2312 04

ALAHÄRMÄ

koordinaatit x=

KUOPPA 3

y=

Elosimio

z=

kl Ranta

ll Eko 3^{24(?)} / Eko 3[?] - pienmäen
kirkko

om. Matti Pitkämäen perik (sit A, B) /

Eero Pirttinen (sit C-F)

os.

6 röykkiötä

ALAHÄRMÄ RANTA EKOSIMSIÖ

2312 04 KUOPPA 3

IX:10

F. 34221

RÖYKKIÖ A S:STA 22.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 3
Ekosimusiö

ja metsäisen/
louhikkoisen (Ekosimusiön mäen (liitetty
Väyriistä Alahärmään) NW-rinteellä, pieneen-
erilliseen kohoamaan ^{N-rinteellä} on ainakin neljä
(mahd. kuusi) höykeistä rylmässä:

A: ϕ n. 10 m, matala. Kadottu isoikkoista
kivistä. Kunto hyvä.

B: A:sta n. 20 m s:aan 16.00. ϕ 10 m, ma-
tala. Keskeltä hieman kaiveskeltu.

C: B:stä n. 15 m s:aan 14.00. ϕ n. 12 m, ma-
tala. Isoikkoista kivistä. Kunto hyvä.

D: C:stä n. 10 m s:aan 21.00. ϕ n. 10 m,
matala. Isoikkoista kivistä. Kunto
hyvä.

E: pieneen mäen S-rinteellä. Epävarma,
 ϕ 10 m, matala. Syvälle kaiveskeltu.

F: E:n vieressä. Epävarma. ϕ 10 m,
matala. Syvälle kaiveskeltu.

Peruskartta 2312 04
 koordinaatit x=
 y=
 z=

ALAHÄRMÄ
 KUOPPA 4
 Karhukallio

kl. Härmä
 H. Ylikorkei 2^{8/1}
 om. Antti Alanen
 os. Härmä, Haukimäki

Röykyö

Jouk. -67
~~vast.~~

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 4
Karluhallio

Ks. tark. kert. riltta 1966.

Peruskartta 2312 04

ALAHÄRMÄ

koordinaatit x =

KUOPPA 5

y =

Kiifinmäki

z =

ll

ll Kytölä 1²²

om Toivo Alakukkala

os Voltti, Huhtamäki

2 röykkiötä

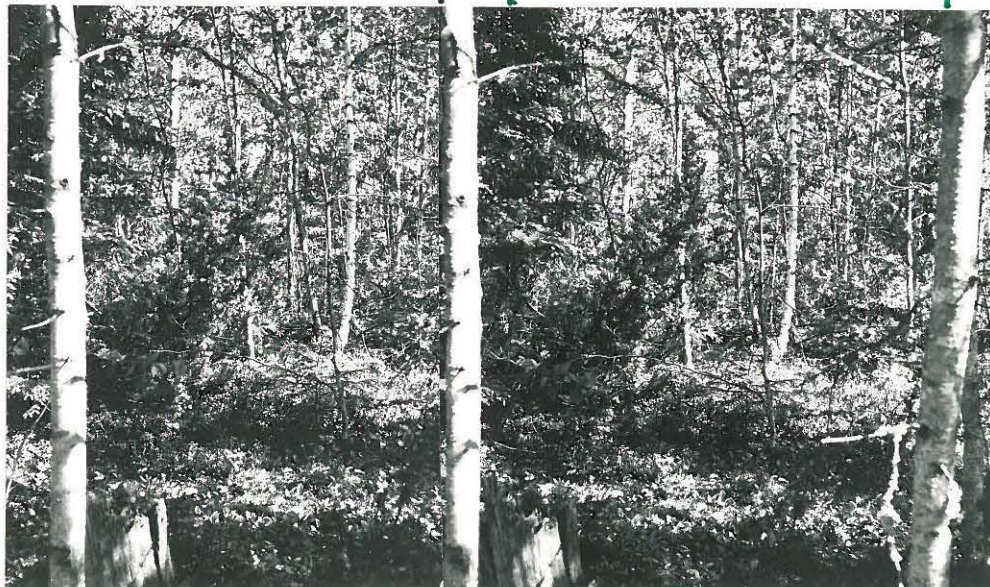

ALAHÄRMÄ

KIFINMÄKI

2312 04 KUOPPA 5

F. 34222

Stereopari

Kuva

F. 34223

VII: 11-12

RÖYKKIÖ A S:STA 37.00

F. 34225

Kuva

F. 34224

Stereopari

VIII:
1-2

RÖYKKIÖ B S:STA 50.00

Valok. A. Siiriäinen 1967

Jaw. -67
valok.

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 5
Kifinnäki'

Kifinnäki' on N-S-suuntainen loiva, matala drumliini, jonka laella tiheään haapa-, koivu- ja kuusiryteiköissä on kaksi pientä rönkhiötä:

A: loivalla itäreunalla. ϕ n. 5 m, matala, E-linja, sammaleen ja veteikön peitorra, vaikea havaita.

B: A:sta n. 13 m s:aan 51.00 drumliinin laella. ϕ n. 5 m, matala. Iso, matala lohkaas itäreunalla. Kerkeltä yvälle kaiveskelta, ryteiköissä.

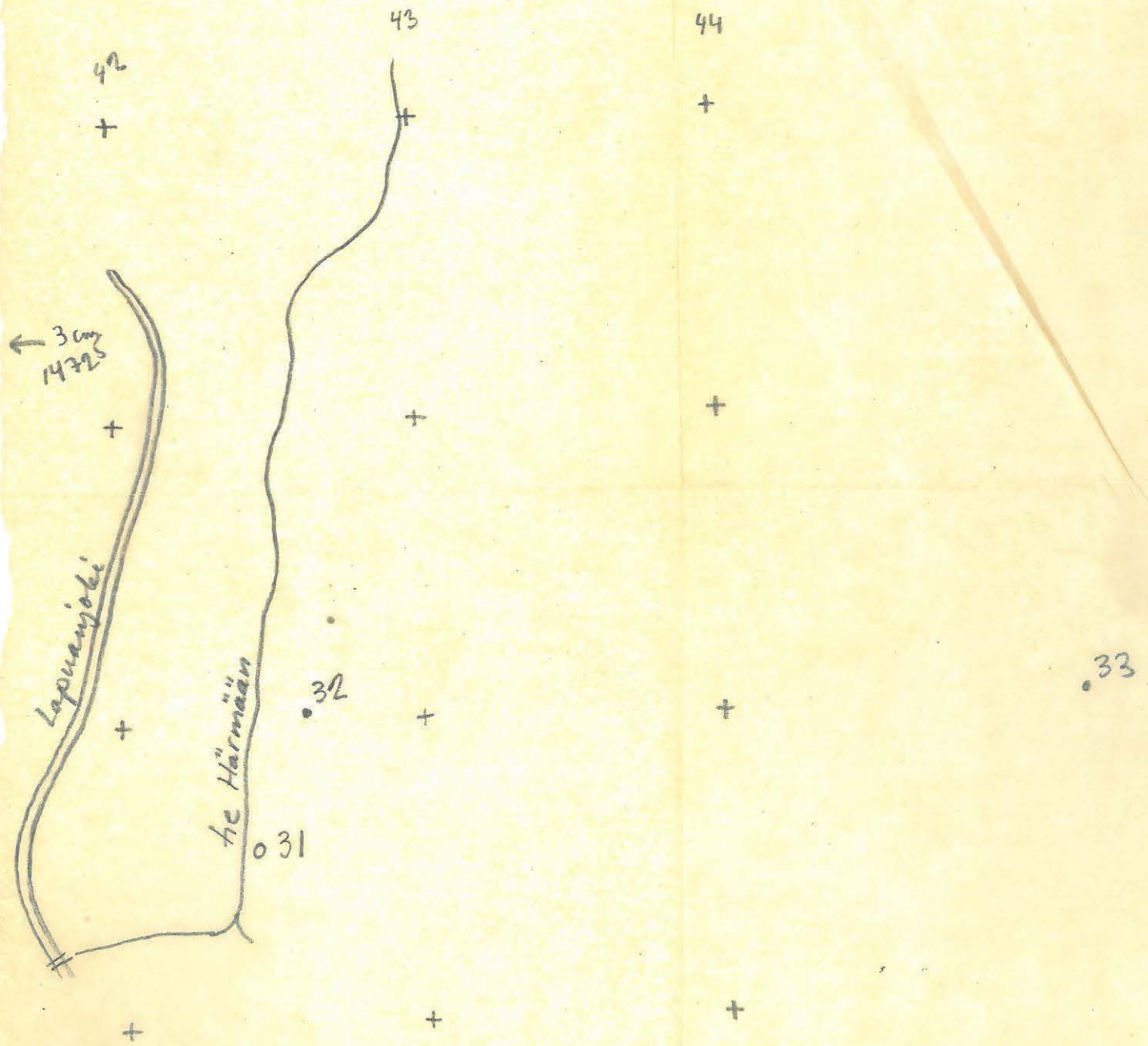

Peruskartta 2311 09, LIINAMAA

- (HÄMEENKALLIO)
1.	Röykkä, Koulunhallio	Hakola, Huhtala	11
2.	- " - , Huhtala	- " - , - " -	(3)
3.	Kivik. istol. (ei kartalla)		
4.	- " -		

2311 09 B-D

1:20 000

Penuskartta 2311 09
 koordinaatit X=
 Y=
 Z=

ALAHÄRMÄ
 (Koulunkallio) ?
 Koulunkallio

kl Hakola
 H Huhtala 11
 om (jaona)
 os Huhtala

Pöytäkirja

"ALAHÄRMÄ" HAKOLA KOULUNKALLIO

2311 09

1

VIII:7-9

F. 34212

F. 34213

F. 34214

**NÄKÖALA RÖYKKIÖLTÄ YLI LAPUANJOEN
LAAKSON LÄNTEEN**

F. 34216

VIII:3-4

**RÖYKKIÖ S:STA
27.00**

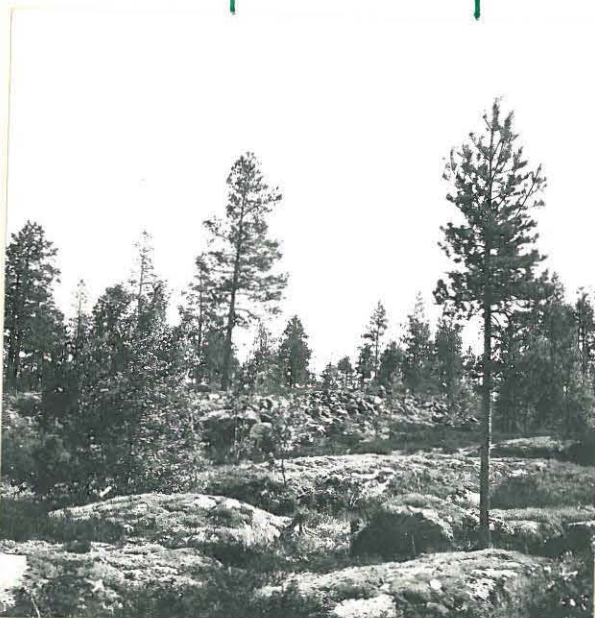
Kuva

F. 34215

Stereopari

SAMA S:STA 46.00

VIII:5

F. 34217

Valok. A. Siiriäinen 1967

Inno. -67

valok.

ALAHÄRMÄ

1

Koulunkallio

Siveliuksen tieto "Hakolan kylässä Heikki Huhtolan maalla 'jäätinraunio'; kovin kaivoitettu" tarkoittanee Hakolan koulun eteläpuolella korkean Koulunkallion eli Huhtaniemiä maan laella, lähellä W-rinnettä harvasta mänty metsästä olevaa paksua kaivoitettua räjähdyksen jäännöistä. Kivet ovat nykyisin isona epämääräisenä reunaan ($\varnothing$ n. 18 m), joka on ilmeisesti lapsien rakentama.

Kalliosta avautuu laaja näköalaja yli Lapuanjoen laakson Tähteen; entisöitynä saisi hiihtokäytöstä hyvän nähtävyyssijain, jolle olisi helppo päästä mäen juurella kulkevalla maantieltä.

Peruskartta 2311 09

koordinaatit $x =$ $y =$ $z =$ ALAHÄRMÄ 2

Huhtala

kl Hakola

H Huhtala 11 (?)

om

os

Röykelio

"ALAHÄRMÄ" HAKOLA HUHTALA

2311 09

2

F. 34218

F. 34219

VIII 110-11

Kuva

Stereopari

RÖYKKIÖ S:STA 25.00

F. 34220

DETALJIKUVA
'KYLÄMUURAUksesta'

VIII 112

Valok. A. Siiriäinen 1967

Juv. -67
valok.

ALAHÄRMÄ

2

Huhtala

Pieneltä, matalalla kalliolla ^{pienellä} (soiden
kerkeltä takeltä Kaucharan rajaa, n. 10 m
Huhtalan pitkän metsäsaaran N-linjasta
on pieni kivilatomus. Siitä on puolet pu-
rettu, jolloin "profilin" näkyvyys muuta-
man kiven "kylinämuuraus" (arkun seinä?).
Alkuperäinen ϕ n. 5 m. Puretuista ki-
vista on muodostettu kaarimainen ladet-
ma röyhkiön vierelle (ks. kuvaa).

Ylikärnä, Aspe-
lin s. 120 - :

- Keitele-uonella Pitkärven
torpan lähellä
- Perämaällä Porin seud.
- Marjamäellä Vuosine-
van takana

Pennskartta 2311 09

ALAHÄRMÄ

Tarkasti paikallistamattomat irtolöydöt

3, KM 14723 (neukirveen lausa)

4, KM 12061:3 (oikokirves)

"Kiveen on löytänyt kalli' keltäi-
nen (os. Linnamaa, Ylihärmä) n. 12 vuotta sit-
ten Alahärmän jät. Kotoluhdan kylän yhteis-
maasta, soranotto paikalta Härmään vievän
tien läheltä, Lapuan joesta n. 400 m. Eime
löytyi kylän yhteiselle tielle ajetuista kie-
kasta. Maa paikalla hiukanseleäistä soraa."

Maa-asto on loivaa tawvirinnettä. Tarkkaa
löytökohdtaa en saanut selville enkä nyky-
kään löytänyt mitään kivikautiseen arutuk-
seen viittaavaa alueelta.

Jnr. -67ALAHÄRMÄ

3

"Esimie on löydetty Alahärmän pitäjän Hakolan kylästä Hakolan tilan maalta perunapellosta heinäkuussa 1958". Hakolan talo sijaitsee

Paikalla käydessäni oli talonväki matkoilla eivätkä naapurit tienneet erineen tarkkaa löytöpaikkaa. Perunapelloja on vuorovuosin ollut talon ympärillä. Maasto on erittäin loivaa ja hiekkaperäistä rinteellä.

"Kivien on löytänyt Ruttu" Lelikkäi-
nen (os. Linnamaa, Ylihärmä) n. 12 vuotta sit-
ten Alahärmän pit. Kotolukdan kylän yhteis-
maasta, soisuuksipaikalta Härmään vievän
tien läheltä, Lapuan joesta n. 400 m. Linnä
löytyi kylän yhteiselle tielle ajatuota hie-
kasta. Maa paikalla hiekanseleista sojaa."

Maa-asto on loivaa länsirintettä. Tarkkaa
löytökohdtaa en saanut selvillä eikä myö-
skään löytänyt mitään kivikautiseen arutuk-
seen viittaavaa alueelta.

Peruskartta 2311 06,

---

1. Kivik. irtoal., Luoma

Flakola, Luoma 58

2. hävitetty röylykivi

Peruskartta 2311 06

koordinaatit x=

y=

z=

ALAHÄRMÄ

1

Luoma

Kl Hakola

H Luoma 58

on Matti Orenman

os. Alahärmä, Hakola

Kivikautinen intolöyly

löydöt:

Härmä-Seura, reikäkivi

Inv. -67

ALAHÄRMÄ

1

Luoma

"Löysi maanvilj. V. Oreenmaa (os. Härmä, Kivihukka) Alahärmän Hakolan kytästä Luomalta Oreenmaan talon maalta läheltä Juhla Paavaliinpoika Luoman navettaa, kytä töttöissä ruokamullasta".

Pensselartta 2311 06

ALAHÄRMÄ

Flävitetyt muinaisjäätönselset

2, röykelis

Flakolan kylän seurahuoneen eli Huvilan seurahuoneen kalliolla tietää Heikel olleen kaksi kiviröykkiötä, jotka jo hänen paikalla käydessään (v. 1900) olivat osittain hajotettuja ja alkuperäistä korkeuttaan matalampia. Käydessäni "seurahuoneen mäellä" - korkean kalliomer ja metsäinen mäki Alahärmä - Ylihärmän tien itäpuolella - sain tietää seurahuoneen jo aikoja sitten palaneen eikä röykkiöiden jäännöksiä löytynyt jälkeäkään. Mäellä oli joitakin siirtolohkareita (Heikelin mukaan toinen röykkiöstä olisi ollut kooltaan "kaluden isomman kivien välissä"), mutta niidenkään luota en erottanut minkäänlaisia röykkiönjäännöksiä.

Peruskartta 2312 04
 koordinaatit x=
 y=
 z=

ALAHÄRMÄ
 KUOPPA 6
 Takahilla

- kl Hakola
- tl Kujala 2⁷⁵
- om Lauri Filppula
- os Vellti, Kuoppala

Kivikaivon intotoyhtö

löydöt:

- KM 11288; reitälän kpl
- KM 17453; laitta

Inno. -67

~~Alab.~~

ALAHÄRMÄ

KUOPPA 6

Takalila

11288: "L. talollinen Kalle Filppula Alahärmän Lehtimäen kylän alueelta (varsin kylään matkaa 10 km) n. pariin sadan m. päässä n:o 10130:n löytöpaikasta (Vöyrin Fouleyläi). Kun löytökohdalla ollut latoa purettiin ja paikka tasattiin pihamaaksi osui erinä kusteakaan, kuokan iskun jälkeä on vielä näkyvissä esineen rapautuneella puolella. Löytörypyys 10 cm."

Paikka on lähellä entistä Alahärmän-Vöyrin rajaa kuivatun Ekojärven NE-puolella ja Ekokankaan tien S-puolella. Filppulan asuinrakennuksesta n. 100 m NW, taiselta peltoaukealta, hiekkamaalta, löydetty kivi Filppula (Kalle Fin poika) esineen 17153 (4-5 vuotta sitten).

Ei merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta (lähellä lp. KUOPPA 1).

Peruskartta 2312 04

koordinaatit X=

Y=

Z=

ALAHÄRMÄ

KUOPPA 7

Ala-Valkuri

kl Vuoskori

H Ala-Valkuri 14⁵⁰

om Juhon Kuoppala

os Valtti, Valkuri

Kivikirveiden löytö

löydöt:

Vaasan Museo N:o ; kivikirveen lepl.

Juv. -67
~~valok.~~

ALAHÄRMÄ
KUOPPA 7
Aha-Valkkio

"L. muuan työmies keinäkuussa 1980 Alahärmän Valkkurin kylästä, Nuorisoseuran talon ja Nikolai Kuoppalan siihen päi-
keiltä, Ekoluoman poljesta, Ekoluoman val-
tion toimista perättäen. Esine oli n. 125
cm silloisen kuoman poljesta alaspäin ja
tuli erille juuri viimeisiä lapiollisia poh-
jasta heiteltäessä."

Löytöpaikan (ks. kartta) näytti esineen
KM 13915 löytäjä, mr. Kustaa Valkkio.

Peruskartta 2312 OY

koordinaatit X=

Y=

Z=

ALAHÄRMÄ

KUOPPA 8

~~Sama~~

Åkerslund

kl Vuoskoski

H Saraniitty 15²¹

om Kustaa Vakkuri

os Votlli, Vakkuri

Kivikautinen irtolöytö

löydöt:

KM 13915, kivikivies

Juv. -67

~~valok.~~

ALAHÄRMÄ

KUOPPA 8

Island

"Esiin on löytänyt v. 1953 mu.
Kustaa Valkuri, os. Valtti Valkuri, Ala-
härman Valkurin kylästä Saramäen
palstasta Ekoluoman varrelta, talosta
n. 500 m etelään joen törmästä." löytä-
jän mukaan erine löytyi Ekoluoman poh-
jasta luoman perkaamisen yhteydessä no-
setusta savesta.

04 B 3

Vaasan Museo

③
Kivikirveen puolikas. Löyt. v. 1930 Vakkurin kylästä Nuorisoseurantaloon ja Nikolai Kuoppalan riihen paikkeilta Ekoluoman pohjasta sitä valtion toimesta ruopattaessa, 125 cm:n syvyydeltä. Talletti mv. N. Kuoppala.

*Nikolai Kuoppala**Juhon Kuoppala**Sla-Vakkuri 14⁵⁰**Vollti, Vakkuri*

08 A 5

Härmä-Seura

②
Reikäkivi. Löyt. tilall. Aarne Syrjänen Voltista Syrjämäen tilan maalta uusiessaan pellon oja.

*Reikäkivi tilalla**Maalta esine kunn 12834*

Tuomaala vei -55 (pat.)

Alahärma, Pesolan kansakoulu

✓
 (4) Tasataltta. Löyt. Aapo Alakumpula (os. Härma Kumpula) v. 1944 Härman kylästä Riitakorven kytö-nimiseltä paikalta (om. mv. Jussi Alakumpula), joka on erotettu Mäntymäen tilasta. Esine löytyi peltoa äestettäessä auran viilloksesta hiekasta. Lp. on n. 0,5 m korkea, 30-40 m pitkä (S-N) ja n. 20 m leveä hiekkakarjanne

07 D 1

Alahärma, Pesolan kansakoulu

✓
 (4) Reikäkiven katk. Löyt. mv. Arvo Rajamäki (os. Härma, Pesola) n. v. 1952 Pesolan kylästä Pääjärvi-nimisen talon maalta.

07 C 2

(4) Tasaltta Pesolan lsk.

07 ~~B~~ C 6

✓
 1958 Sivi Ahola ojan polyan luotaleon
 pat. koululle

→ Härmän Museo (riittineija)
Suippokärkinen kiviesine. Löyt. v. 1959 mv. Erkki
Valkeinen (os. Voltti, Tyni) Heikkilän kylästä omis-
tamastaan Ookeri-nimisestä mäestä karjakartanon pe-
rustaa kaivaessaan n. 0,5 m:n syvyydestä kivien alta.

08 A 3

hän Ookeri

✓ Alahärmän kirkonkylän kansakoulu.
Tasatältä. Löytötiedot puuttuvat.

D 2311 06 D

Härmä-Seura

Reikäkivi. Löyt. mv. V. Orrenmaa (os. Härmä, Kiviluh-
ta) Hakolan kylästä Luomalta Orrenmaan talon maalta
läheltä Juha Paavalinpoika Luoman navettaa kyntö-
toissa ruokamullasta.

Kirkolta n. 5 km Yli-Härmään järvi.

Härmä-Seura

ci kirje 07 B

Reikäkivi. Löyt. mv. Matti Ala-Viitala (os. Härmä)
Härmän kylästä Ala-Viitalan talon maalta.

Kirkolla

livijalan vierestä, muurin perustan
lusta. Hieltä ym. savipiipun kpl:ta.

0861

16108

→ Keskikuurnallisen jalaksen kantaosa. Löyt. työm.
 ✓ Kalle Kujanen (os. Voltti). Löytyi v. 1963 viemäri-
 ojaa kaivettaessa n. 1,5 m:n syvyydestä ravan alta
 savea vasten. Alahärmä Perkiönmäki Malmi.

mr. Esko Maluni
 sila Tahkkytö 3²⁸
 os. Voltti, Perkiönmäki

valok. I: 3-4
 s:sta 07.00 - 17.00

PHM 3674

② Kivikirves. Löyt. v. 1915 mv. Juho Onnela Hillin
 kylästä ("Koskiby").

14148

Reikäkivi. Löyt. Matti Ylinen (os. Voltti, Ekola)
 v. 1946 Vuoskosken kylästä Toivo Ekolan navetan pe-
 rustuksia kaivettaessa kuopasta luodusta kaivinmul-
 lasta. Vajaan metrin syvyydestä. Lp. on Ylisen mäen
 kaakkoisrinteessä. Ks. ver. *kuopasta*
 Saatu museoon nimism:n kautta v. 1957.

ks. kartta 05 D

Tapio Ekola

Ylinen 2¹⁵

Voltti, Ylisemäki

Ylisemäki, ^{kuopasta}
{ sairappuun
{ Suomen sodan vaurio.

14723

Venekirveen kantaosa. Löyt. mv. Antero Hakola (os.
 Ylihärmä, Hakola) Hakolan kylästä Hakolan tilan maal-
 ta perunapellosta v. 1958.

2311 09 B

12061:3

⑤ Oikokirves. Löyt. Antti Lehikäinen (os. Liinamaa, Ylihärmä), n. v. 1937 Kotoluhdan kylän yhteismaasta, soranotto paikalta Härmään vievän tien läheltä Lapuan joesta n. 400 m. Läh. museoon Kustaa Vesiluomav.-49

2311 09 B

→ 12834

08 A 5

② Sotakirveen puolikas. Löyt. v. 1950 työm. Aarne Syrjänen (os. Voltti) Vuoskosken kylän ns. Kolikkoinmäestä¹⁾ojan pohjasta. Pid. Härmä-Seuran kokoelmista (V. Tuomaala) v. 1951.

file Syrjämäki 2³¹
om. Aarne Syrjänen
os. Voltti

Aaresta n. 20-30 cm

1) Liinamaaki

13565:1-3

07 C 1

Saviastianpaloja, kvartsi-iskoksia ja pii-iskos.
 Löyd. Pesolan kylästä Reino Pääjärven omistaman Kan-
 kaan (Ropäsen) tilan eteläpuolelta n. 4,5 km Härmän
 asemalta itäkaakkoon, muta- ja savialueelta, ojaa
 kaivettaessa (mv. Reino Pääjärvi) n. 75-85 cm:n sy-
 vyydestä n. 5 aarin alalta. Paikalla käynyt Tuomaala
 v. 1954. Näki tuhkaa ja hiiltä ja palaneita kiviä.

Saviipeltä, alavaa.

Luoman jylhästä nostetussa savessa

Saraniitty 15-21

Kustaa Vakkuri

~~Filppu~~

Voltti, Vakkuri

13915

04 B 2

Kivikirves. Löyt. v. 1953 mv. Kustaa Vakkuri (os.
 Voltti, Vakkuri) Vakkurin kylästä Saraniityn pals-
 tasta Ekoluoman varrelta, talosta n. 500 m etelään
 joen törmästä. Toim. museoon Tuomaala v. 1956.

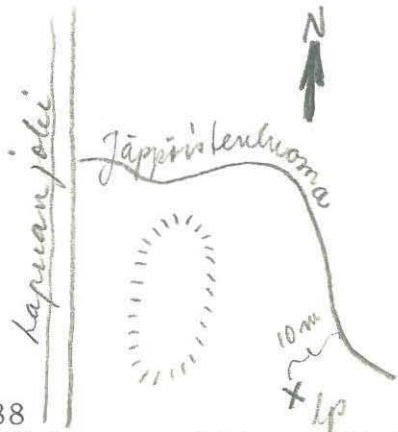
08 A 1

Antti

7990

Eläinpääkirves. Löyt. (isäntä Kustaa Antinpoika) Tyni Heikkilän kylästä Antti ja Juho Antinpoika Tynin talon maalta kes. 1917 ojaa syvennettäessä Laksoluhdan pellosta, talosta n. 450 m koilliseen, Lapuanjoen itä- ja Jäppöisen luoman eteläpuolelta, Voltin asemalta n. 2,4 km pohjoiseen rautatien itäpuolelta, km-tolpasta 482 n. 260 m itään, alavalta pellosta. Saatu museoon Aitoon yhteiskoulun op. maist. Eino Kärjeltä v. 1922.

Sekotavaranakanga

Antti Tyni
Yli-Tyni 9¹⁰
os. Voltti

11288

Reikäkiven puolikas. Löyt. taloll. Kalle Filppula Lehtimäen kylän alueelta n. 200 m:n päässä n: on 10130 lp:sta (Vöyrin Ekonkylää). Saatu museoon op. Kalle Rajamaan välit. v. ?.

04 A 1

✓ 1100

Tuura, sädekiviliusketta. Lp. tuntematon.
Ver. s. 322, 452.

✓ 3681:6

Kiviveitsi, maalöytö. Antanut Matti Vainionpää Alahärmästä. Lunastettu Jaakko Pitkäkankaalta 1899.

✓ 3854:2

Kivikautinen (?) hioinkivi. Löydetty n. v. 1882 Härmänkylän maalta Kunnarinluoman siltaa rakennettaessa n. 2 kyynärää syvästä. Maist. U.T.Sirelius tuonut museoon v. 1900.

määrä

3909

07 D

4
 Kivitaltta. Löydetty auratessa Riitakorvesta pelto-
 maasta kolmen km:n päästä (Kumpulan talostako ?),
 löyt. Talokas Emanuel Kumpula. Läh. museoon kerääjä
 Jaakko Pitkäkangas v. 1900.

2.

7817

08 A 2

Tisakki

→
 9
 Kvartsiittinen nuolenkärki. Löyt. isäntä Nikolai Tyni
 Tyni kesällä ~~1920~~ 1920 pellostaan n. 4-5 km Här-
 män asemalta (Voltin asemalta n. 2 km) merenrantaan
 päin. Tynin talot ovat jokivarressa ei kaukana rautat-
 tiestä. Ks. Äyräpään tark. kert.

~~Ei tunnettu Nikolaitta~~

Mr. Hannes ja Sulo Tyni
 Sita Keski-Tyni 97

os.

5 röykkiötä.

Härmän kylän Yli-Kunnarin maalla Kakkurinnevan Korkia-
saassa. 07 D 2

Röykkiö ?

Härmän kylässä Ala-Kunnarin maalla Yhtehisenmäellä
Haarukseen vievän tien varrella, sen oikealla puolen.

2 röykkiötä.

Härmän kylän Marjasaarenmäellä. 07 A 3

3 röykkiötä.

Härmän kylän Perämäellä. 07 A 1

2 röykkiötä.

Härmän kylän Hirsimäellä Laitusin talon maalla.
Kartalla 07. 07 A 2

Röykkiö ?

Hakolan kylässä Jättiläisten l. Martinnevan kalliolla.

Röykkiö (pahoin haj.)

Hakolan kylässä Heikki Huhtalan maalla. 2311 09 B 1

"Koulukallio"

Lapinraunio l. "kiukaan paikka".

Pihlajansaarella keskellä Kurjennevaa (2 kpl).

ei löyt. "kiukaista".

Juhani Lehtinen
Lehtimäki

Äxxöykkiiää.

2311 06 D

5
3
Hakolan kylän seurahuoneen 1. Huvilan seurahuoneen kalliolla on kahden isomman kiven välissä 3 m laajasti pieniä kiviä matalalla; ennen ollut korkeamana, mutta on otettu tästä kiviä "teelmykseen" s.o. seurahuoneen rakennukseen.

Toinen vieressä 6-10 m laaja, ollut n. metrin korkuine nyt matalana.

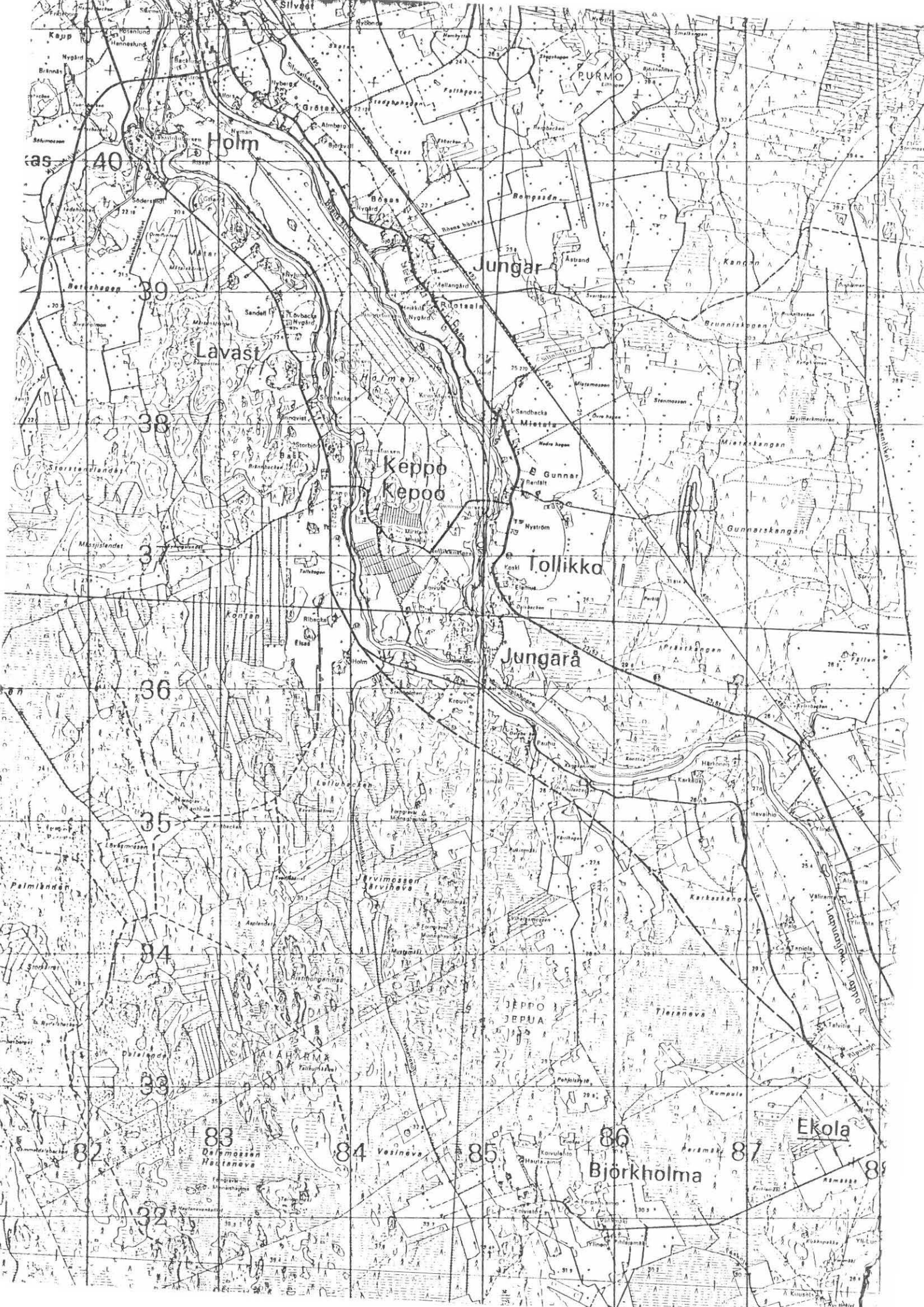
Hävitetty

Lapinraunio.

2.

3
Vuorenojan mäellä Hanhinevan ja Paatanojan tienoilla isompien kivien keskellä, 3,5 m ristiinsä, Matti Martinpoika Kaupin talon maalla (N:o 2) Hakolan kylässä (Ruotsin virsta Vöyrin rajalta).

= 26721 m

Keppö

Lavast

Jungar

Jungarä

Keppö
Kepoo

Tollikka

Ekola

Björkholma

40

39

38

37

36

35

34

33

82

83

84

85

86

87

88

valokopio Uusimaa
pk 2312 05 EKOLAAAN

1/2011